

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ АРХЕОЛОГІЇ

ЧИННА, ЗІ ЗМІНАМИ,
ЗАТВЕРДЖЕНИМИ
Вченою радою Інституту археології
НАН України
протокол № 18
від « 17 » вересня 2026 року
Заступник голови вченої ради, член-
кореспондент НАН України

Алла БУЙСЬКА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«Археологія та антропологія»

галузь знань
спеціальність
рівень вищої освіти
освітня кваліфікація
термін навчання
форма навчання

В - культура, мистецтво та гуманітарні науки
В9 — історія та археологія
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень
доктор філософії
4 (чотири) роки
стаціонарна/ заочна

Склад проєктної групи освітньо-наукової програми
«Археологія та антропологія»:

Керівник проєктної групи – гарант освітньо-наукової програми:

Буйських Алла Валеріївна – член-кореспондент НАН України, доктор історичних наук, професор, заступник директора з наукової роботи.

Члени проєктної групи:

Залізняк Леонід Львович – доктор історичних наук, професор, завідувач відділу археології кам'яної доби;

Отрощенко Віталій Васильович – доктор історичних наук, професор, завідувач відділу археології енеоліту - бронзової доби;

Скорий Сергій Анатолійович – доктор історичних наук, професор, завідувач відділу археології раннього залізного віку;

Козак Олександра Деонізіївна – кандидат історичних наук., т.в.о. завідувача відділу біоархеології.

Зовнішні рецензенти
Освітньо-наукової програми зі спеціальності В9 – історія та археологія
«археологія та антропологія».

Баукова Анастасія – кандидат історичних наук, доцент кафедри археології та історії стародавніх цивілізацій Львівського національного університету імені Івана Франка.

Білінський Олег – кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри археології Національного університету «Києво-Могилянська академія».

Гаврилюк Надія - доктор історичних наук, заступник директора з наукової роботи Інституту українознавства Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

Любичев Михайло - доктор історичних наук, професор кафедри історії стародавнього світу та середніх віків Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, член-кореспондент Германського археологічного інституту.

Панишко Сергій - кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та археології Волинського національного університету імені Лесі Українки, м. Луцьк.

Зміни внесені до освітньо-наукової програми у 2026 році:

1. Приведено у відповідність до чинного законодавства у частині дотримання академічної доброчесності.
2. Оновлено силабуси курсів навчальних дисциплін, розроблених у 2025 році.
Зроблена заміна навчальних дисциплін з циклу дисциплін за вибором аспіранта (введено дисципліну «Сучасна і майбутня Давньоруська археологія – ОК 15».).
3. Розширено список дисциплін за вибором аспіранта. Введено нові дисципліни:
 - «Археологія українського півдня за доби фінальної бронзи — раннього заліза – ОК 16»;
 - «Підводна археологія – ОК 17»;
 - «Основи археозоології – ОК 18».

Зміни до освітньо-наукової програми зі спеціальності В9 – історія та археологія «археологія та антропологія» затверджено на засіданні вченої ради Інституту археології НАН України протокол № 18 від 17 вересня 2026 року.

Профіль освітньо-наукової програми
«Археологія та антропологія»
зі спеціальності В9 – історія та археологія

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Інститут археології Національної академії наук України
Структурний підрозділ, відповідальний за реалізацію ОП	Відділи: археології Кам'яної доби, археології енеоліту-бронзової доби, археології раннього залізного віку, античної археології, біоархеології.
Інші навчальні структурні підрозділи (відділ або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Відділи: археології раннього залізного віку, археології Криму та Північно-Західного Причорномор'я, археології ранніх слов'ян, давньоруської та середньовічної археології.
Ступінь вищої освіти та назва освітньої кваліфікації мовою оригіналу	Третій освітньо-науковий рівень Доктор філософії (PhD) Освітньо-наукова кваліфікація: Доктор філософії (PhD) з історії та археології
Офіційна назва освітньої програми	Галузь знань – культура, мистецтво та гуманітарні науки. Спеціальність – В9 – історія та археологія
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, перший науковий ступінь, 4 академічних роки, 234 кредит ЄКТС, у тому числі освітня складова - 54 кредити ЄКТС (навчальні заняття), наукова складова – 180 кредитів ЄКТС.
Інституція, що здійснює акредитацію	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО)
Період акредитації	2027 рік
Цикл/ рівень програми	QF of ENEA – третій цикл; EQF for LLL – 8 рівень; НРК України – 8 рівень.
Передумови	Наявність ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста). Для осіб, які мають диплом магістра з іншої галузі знань (спеціальності) - Програма вступних фахових випробувань містить перелік питань щодо перевірки якості знань з набуття компетентностей в межах напряму археології та антропології.
Мова викладання	українська
Термін дії освітньої програми	До завершення повного циклу навчання
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.iananu.org.ua/diyalnist/pidgotovka-kadriv/aspirantura
2. Мета освітньо-наукової програми	
	Забезпечити, на основі ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), висококваліфіковану підготовку фахівця ступеня доктора філософії у галузі археології та антропології, шляхом здобуття ним компетентностей, достатніх для виконання оригінальних наукових досліджень, результати яких мають наукову

	новизну, теоретичне та практичне значення, а також підтримку здобувача у ході підготовки та захисту дисертації.	
	3. Характеристика освітньо-наукової програми	
1	Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Об'єкт діяльності (дослідження): теоретично-прикладні (методологічні) засади функціонування й розвитку складних суспільно-історичних систем різного рівня в поєднання з давніми організаційно-економічними та соціально-економічними складовими. Цілі навчання: набуття системних теоретичних знань про закономірності функціонування складних соціально-історичних систем і формування на цій підставі засад творчого мислення, необхідного для ефективного створення нового знання та розробки успішних стратегій і концепцій національного розвитку на мікро- та макросоціальному рівнях. Теоретичний зміст предметної області: утворення, динаміка розвитку та трансформації давніх культурно-історичних спільнот періодів від кам'яної доби, до ранньої залізної доби та історико-соціальних організмів давнини, періоду раннього, розвиненого, пізнього середньовіччя, та ранньої модерної доби. Процеси культурної, територіальної, економічної трансформації як підґрунтя виникнення та організації господарської діяльності; загальні закони, закономірності й тенденції соціально-історичного розвитку давніх суспільств. Реконструкції історичних процесів давнини. Методи, методики та технології: методи історичної реконструкції, синтезу та порівняльно-історичного аналізу, кількісного та якісного статистичного аналізу, комп'ютерного моделювання, прогнозування, використання цифрових технологій та методів міждисциплінарного аналізу тощо. Інструментарій та обладнання: здатність до абстрактно-логічного креативного мислення, підкріплена належними для виконання наукових досліджень у сфері археології та антропології гео-інформаційними системами, спеціалізованими геодезичними, програмними приладами та обладнанням.
2	Орієнтація освітньої програми	Дослідницька орієнтація програми: наукові фундаментальні та прикладні дослідження в галузі давньої історії, археології, антропології, спрямовані на критичне переосмислення усталених та формування нових теоретичних підходів щодо визначення процесів розвитку давніх історичних суспільств, що матимуть широке практичне застосування, оскільки прямо впливають на формування національної ідентичності. Базова орієнтація програми спрямована на дослідження: • історії розвитку соціально-економічних та історичних процесів, • реконструкції етнокультурної історії населення сучасної України; • деталізації давньої історії України, • стратегічних напрямів удосконалення методики проведення археологічних досліджень; • виявлення локальних особливостей розвитку окремих регіонів

		України у доісторичний період; • аналіз антропологічного складу населення України у різні історичні періоди; • побуту та умов життя давнього населення від появи людини на території сучасної України до XVIIIст.; • міграційних процесів у давнину на території сучасної України та їх комплексний аналіз; • розвиток продуктивних сил давніх суспільств; • світогляду давніх суспільств за даними археологічних досліджень; • системи розселення на території сучасної України у різні історичні періоди та виявлення закономірностей розвитку історико-соціальних організмів давнини; • розвитку матеріальної культури давніх суспільств, що мешкали на території сучасної України від появи людини на території сучасної України до XVIIIст.; • концептуальних засад охорони та збереження археологічної спадщини; Спеціальна орієнтація програми спрямована на дослідження: • методологічних питань вивчення давньої історії за матеріальними залишками; • використання природничих та міждисциплінарних методів дослідження для комплексної характеристики давніх суспільств; • розвитку сільського господарства протягом часу існування відтворювальної економіки на теренах України; • пріоритетних напрямів формування та розвитку наукової думки, концепцій та системи освіти та науки; • історії та ролі металургії давніх суспільств; • напрямків удосконалення технологій давніх виробництв (обробки каменю, кістки, скла, металу тощо); • проблем первісного заселення території України; • емпіричного рівня пізнання археології; • проблем теоретизування наукового знання в археології; • вивчення соціально-історичного процесу; • межі пізнання в археології; • становлення та розвитку української археології; • реконструкції соціально-історичних спільностей давніх культур; • методологічні принципи дослідження соціальної сфери суспільного життя у археології; • давнього ремесла за археологічними дослідженнями; • методології пізнання антропогенезу; • проблем періодизації історичного процесу; • дослідження міграцій з/ на територію сучасної України (виділення критеріїв для їх виявлення та визначення їх масштабів); • впливу міграцій на історичний розвиток давніх суспільств; • етнічного складу населення різних регіонів на території сучасної України від появи людини до XXI ст.; • імміграції в Україну та інтеграції іммігрантів в усі історичні
--	--	---

		епохи; • народжуваності, та її еволюції в Україні від появи людини до XVIII ст.; • соціальної структури населення України у різні історичні епохи; • сім'ї та шлюбу: закономірностей еволюції шлюбно-сімейних відносин, зміни структури, розміру, типу сімейних об'єднань від появи людини до XVIII ст.; • державного устрою, історії та культури античних держав Північного Причорномор'я; • містобудування та архітектури міст доби раннього, розвиненого, пізнього середньовіччя та ранньої модерної доби; • мистецтва давнього населення території сучасної України від пізнього палеоліту до XVIII ст.; • тривалості життя: комплексне дослідження, спрямоване на визначення чинників у давніх суспільствах на тривалість життя; • релігійних вірувань населення території сучасної України від пізнього палеоліту до XVIII ст.; • військової справи стародавніх суспільств від формування людини сучасного антропологічного типу до Нового часу (дослідження археологічних та антропологічних матеріалів); • наративних та епіграфічних джерел для вивчення давньої історії України
3	Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта у галузі культура, мистецтво та гуманітарні науки. Спеціальність – В9 – історія та археологія. Ключові слова: археологія, давня історія, історична антропологія, етногенез, культурно-історичні спільності, історична епоха, джерела, палеодемографія, археологічна спадщина, моделювання соціально-історичних процесів, давні суспільства, історіографія.
4	Особливості освітньо-наукової програми	Програма орієнтує на поглиблення теоретико-методологічного та науково-методичного комплексу розвитку археологічного пізнання, оволодіння практичним інструментарієм наукових досліджень в сфері давньої історії та орієнтує на співробітництво із закладами освіти системи Міністерства освіти і науки України, Міністерства культури та стратегічних комунікацій України, міжнародними організаціями, закордонними науковими та музейними установами і навчальними закладами.
4. Працевлаштування випускників та продовження освіти		
1	Працевлаштування випускників	Передбачається працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників в наукових установах і закладах вищої освіти, на інших посадах, що потребують кваліфікації доктора філософії з історії та археології, зокрема на посадах наукових консультантів, експертів, аналітиків у дослідницьких установах і підрозділах підприємств, установ, організацій. Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня ОНП «історія та археологія» здатний виконувати професійну роботу за Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010 (КП) чинний, зі змінами, внесеними 13.12.2024 р.

		(додаток А до ОНП). Місця працевлаштування. Посади у відділах та лабораторіях наукових установ, профільних кафедрах закладів вищої освіти. Відповідні робочі місця (наукові дослідження та управління) підприємств, установ та організацій.
2	Продовження освіти	Навчання впродовж життя для розвитку і самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також в інших споріднених галузях наукових знань: • підготовка на 8-му кваліфікаційному рівні Національної рамки кваліфікацій в галузі соціальних та поведінкових наук, у галузях споріднених спеціальностей; • освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії, що містять додаткові наукові та освітні компоненти.
5. Викладання та оцінювання		
1	Викладання та навчання	Форми навчання: • лекції, семінари, практичні заняття, що вирізняються порівняно високою наукоємністю; • науково-дослідна практика; Способи навчання: • робота з викладачем; • самостійна робота з джерелами інформації у бібліотеці та науковому архіві Інституту археології та у наукових бібліотеках України; • використання дистанційних курсів навчання та електронних ресурсів за допомогою мережі Інтернет; • індивідуальні консультації профільних фахівців Інституту, інших установ НАН України, профільних закладів вищої освіти; • інформаційна підтримка участі аспірантів у конкурсах на здобуття наукових стипендій і грантів; • - активна робота аспірантів у складі проектних команд, при виконанні держбюджетних та госпдоговірних тем, участь у розробці звітів про польові археологічні дослідження, реєстраційних та облікових документів на об'єкти археологічної спадщини.
2	Оцінювання	Система оцінювання охоплює кількісно-якісну атестацію результатів навчання здобувачів освіти. Види контролю знань: <i>Попередній контроль.</i> Діагностика початкового рівня знань аспірантів застосовується перед затвердженням індивідуального навчального плану як передумова для успішного планування і керування навчальним процесом. <i>Поточний контроль</i> знань є засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) навчального матеріалу та здійснюється у формі роботи на практичних заняттях, виступів на семінарах та конференціях регіонального, всеукраїнського рівня, виступів на засіданнях ради молодих вчених Інституту археології НАН України, при підготовці наукових звітів про результати польових археологічних досліджень. <i>Рубіжний контроль</i> знань передбачає передбачає процедуру проміжного оцінювання аспірантів з метою перевірки знань в галузі досліджень і оцінки здатності досягти результату у кінці

		програми PhD. Контроль здійснюється на третьому році навчання. Процедура проміжного оцінювання затверджена вченою радою Інституту археології, протокол № 8 від 08.08.2022 р. <i>Підсумковий</i> контроль знань передбачає іспит або диференційований залік з урахуванням накопичених студентом балів за шкалою ЄКТС. Аспірант вважається допущеним до підсумкового контролю з дисциплін освітньо-наукової програми, якщо він виконав всі види навчальних робіт, передбачені робочою програмою з цієї дисципліни. Оцінювання якості результатів дисертаційного дослідження здійснюється у процесі творчої взаємодії аспіранта з науковим керівником, через зовнішнє наукове рецензування, за результатами доповіді і обговорення на засіданні відповідного профільного відділу, в ході публічного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді із захисту дисертацій. Форми контролю знань: Аспіранти/здобувачі проходять щорічну атестацію шляхом звітування на засіданні профільного відділу та Вченої ради Інституту про хід виконання освітньо-наукової програми та індивідуального плану, включаючи опубліковані наукові статті та виступи на конференціях та підготовку щорічного звіту аспіранта. Остаточним результатом навчання аспірантів є повне виконання освітньо-наукової програми, необхідний перелік опублікованих за результатами досліджень наукових праць, у тому числі у виданнях, що індексуються у наукометричних базах, апробація результатів на наукових конференціях, належним чином оформлений рукопис дисертації та представлення її на обговорення на засіданні відповідного профільного відділу або спільних засіданнях відділів, в ході публічного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді із захисту дисертацій для отримання наукового ступеня доктора філософії в галузі культура, мистецтво та гуманітарні науки за спеціальністю В9 – історія та археологія.
		6. Програмні компетентності
1	Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері давньої історії, археології та антропології, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/ або професійної практики.
1	Загальні Компетентності	•ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. •ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. •ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті. •ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). •ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми археології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
2	Спеціальні (фахові)	•СК 01 Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в археології та

	компетентності	дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з історії, археології, антропології та суміжних галузей. • СК 02 Розв’язання проблем. Здатність розв’язувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів, засвоєних з освітньо-наукової програми. • СК 03 Обчислювальні навички. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення (статистичне, геоінформаційні технології, геодезичне обладнання тощо) та обробляти значні масиви статистичної інформації для здійснення досліджень та моделювання соціально-історичних процесів давнини. • СК 04 Здатність ініціювати і розробляти комплексні наукові проекти в археології та у дотичних до неї науках застосовуючи міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. • СК 05 Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері археології з врахуванням соціальних, економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень. • СК 06 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. • СК 07 Здатність до навчання. Здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області, використовуючи здобуті фахові знання.
	7. Нормативні результати навчання	
	• РН 01 Знання іноземної мови, на рівні достатньому для презентації наукових результатів в усній та письмовій формах, розуміння фахових наукових та професійних текстів, вміння та навички спілкування в іншомовному науковому і професійному середовищі. • РН 02 Знання методів наукових досліджень та вміння їх використовувати на належному рівні; вміння вишукувати, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію (архівні джерела, наукові статті, науково-аналітичні матеріали, бази даних тощо). • РН 03 Знання теорії і розуміння методології системного аналізу, принципів застосування системного підходу при дослідженні соціально-економічних процесів та явищ, вміння використовувати методологію системного аналізу у сфері археології та антропології; • РН 04 Знання змісту і порядку розрахунків основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності (індекс цитування, індекс Гірша (h-індекс), імпакт-фактор (IF)). • РН 05 Знання і вміння використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, комп’ютерні засоби та програмне забезпечення при проведенні археологічних та антропологічних наукових досліджень. • РН 06 Вміння та навички працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами (Scopus, Web of Science, Index Copernicus, Web of Knowledge, GeoRef та ін.).	

• РН 07 Знання, розуміння, вміння та навички використання правил цитування та посилання на використані джерела, правил оформлення бібліографічного списку, розуміння змісту і порядку розрахунків основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності. • РН 08 Знання історії розвитку соціально-економічних та історичних процесів; концептуальних засад охорони археологічної спадщини; реконструкції етнокультурної історії населення сучасної України; деталізація давньої історії України; стратегічних напрямів удосконалення методики проведення археологічних досліджень. • РН 09 Знання у виявленні локальних особливостей розвитку окремих регіонів України у доісторичний період; антропологічного складу населення України у різні історичні періоди; побуту та умов життя давнього населення від появи людини на території сучасної України до ХХІ ст.; міграційних тенденцій у давнину на території сучасної України та їх комплексний аналіз; • РН 10 Знання закономірностей розвитку продуктивних сил давніх суспільств; світогляду давніх суспільств за даними археологічних досліджень; системи розселення та функціонування соціально-історичних організмів давнини на території сучасної України у різні історичні періоди та виявлення закономірностей; розвитку матеріальної культури давніх суспільств, що мешкали на території сучасної України від появи людини на території сучасної України до ХХІ ст. • РН 11 Вміння класифікувати типи матеріальної культури давніх суспільств; використання природничих методів дослідження для комплексної характеристики давніх суспільств; реконструювати господарські структури давніх суспільств та хід соціально-історичного процесу; визначати пріоритетні напрямки розвитку історичної науки. • РН 12 Знання методологічних питань вивчення давньої історії за матеріальними залишками; розвитку сільського господарства протягом часу існування відтворювальної економіки на теренах України; історії та ролі металургії давніх суспільств; напрямів удосконалення технологій давніх виробництв (обробки каменю, кістки, шкіри, дерева, виробництва скла тощо); • РН 13 Знання проблеми первісного заселення території України; становлення відтворюючої економіки на Україні; емпіричного рівня пізнання археології; проблем теоретизування наукового знання в археології; меж пізнання в археології; становлення та розвитку української археології; • РН 14 Вміння будувати демографічні моделі розвитку відмінних типів суспільств минулого (кочовики, землероби тощо); проводити кластерний та факторний аналіз даних для виявлення спорідненості давніх людських об'єднань. • РН 15 Знання методологічних принципів дослідження соціальної сфери суспільного життя у археології; давнього ремесла за археологічними даними; методології пізнання антропогенезу; основних індикаторів різних шляхів генезису та розвитку політичних підсистем у давніх суспільствах; основних ознак міграцій давніх племен. • РН 16 Знання основних сучасних методик та підходів археологічного дослідження; теоретико-методологічних основ реконструкції давньої історії за матеріальними залишками; вміння визначати специфічні риси різного типу соціумів давнини; обґрунтовувати перспективні напрями модернізації методів археологічного дослідження та концепцій національної ідентичності.		
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми		
1	Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення освітньо-наукової програми узгоджено із загальною кадровою політикою Інституту археології, яка здійснюється відповідно до Порядку проведення конкурсу на

		заміщення вакантних посад наукових співробітників. Кандидати на заміщення вакантних посад наукових співробітників проходять процедуру конкурсного відбору, який здійснює утворена Наказом директора Інституту археології конкурсна комісія на засадах відкритості, колегіальності, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості прийняття рішень. Під час оцінювання відомостей, наданих учасником конкурсу, враховуються: актуальність, практичне значення наукової діяльності; наукова новизна та обґрунтованість одержаних результатів досліджень; належний ступінь володіння сучасною методологією, методами наукових досліджень та особистий внесок у їх розроблення; участь в редколегіях наукових видань, членство у провідних фахових товариствах; наявність Державних премій України в галузі науки і техніки, премій НАН України, інших наукових (у тому числі міжнародних) відзнак тощо. При підборі викладачів для участі у освітньо-науковій програмі підготовки докторів філософії за спеціальністю В9 – історія та археологія враховується спеціальність наукового співробітника, наявність наукового ступеня і вченого звання, кількість і якість наукових публікацій згідно з профілем відповідної навчальної дисципліни освітньої програми, досвід успішного виконання завдань науково-дослідницьких робіт та досвід науково-педагогічної роботи.
2	Матеріально-технічне забезпечення	Інститут археології забезпечує необхідні організаційні умови для ефективного здійснення освітнього-наукового процесу за освітньою програмою. Надає можливість безоплатного (в межах, окреслених Законами та нормативними актами України) і безпечного доступу аспірантів до матеріально-технічних ресурсів та інфраструктури для успішного досягнення визначених цілей і програмних результатів навчання. А саме: надає доступ до відповідної наукової інформації за допомогою вільного користування фондами Наукової бібліотеки Інституту археології, електронної бібліотеки Інституту археології, Науковим архівом та Науковими фондами Археологічного музею, забезпечення безкоштовного доступу до інтернет-мережі; на підґрунті формування індивідуального навчального плану уможливорює процес вибору навчальних дисциплін за спеціальністю В9 – історія та археологія, ОНП «археологія та антропологія» в межах, передбачених освітньою програмою; мотивує здобувачів вищої освіти брати участь у науково-дослідній діяльності, наукових конференціях і конкурсах; сприяє академічній мобільності аспірантів, у тому числі міжнародній; забезпечує аспірантам отримання місць у гуртожитках у межах наявності відповідного житлового фонду НАН України, отримання академічних соціальних стипендій у встановленому чинним законодавством порядку; забезпечує право на академічну відпустку, поновлення, переведення до іншого закладу вищої освіти згідно із чинним законодавством України. Доступ до зазначених ресурсів, а також навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, основні компоненти якого визначені в робочих програмах навчальних дисциплін, допомагають здобувачам вищої освіти належним чином досягти

		визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.
3	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне забезпечення: Наукова бібліотека Інституту археології - читальна зала, електронна бібліотека Інституту археології, Науковий архів Інституту археології – читальна зала, Наукові фонди Інституту археології - приміщення для роботи з археологічним матеріалом, Археологічний музей – приміщення для роботи, навчальне приміщення, точки бездротового доступу до мережі Інтернет, корпоративна пошта. Навчально-методичне забезпечення включає: робочі програми навчальних дисциплін та методичні матеріали з їх вивчення, монографії, підручники, навчальні посібники, матеріали лекцій, презентацій, завдання для практичних та семінарських занять, завдання для індивідуальної роботи, тести, електронні видання тощо. Здобуття науково-дослідної польової археологічної практики в рамках роботи з науковим керівником або в інших археологічних експедиціях Інституту археології НАН України.
9. Академічна мобільність		
1	Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність може здійснюватися згідно з вимогами чинного законодавства та за наявності відповідних укладених договорів з науковими установами та закладами вищої освіти. Станом на 01.01.2026 р. Інститут археології має укладені договори з закладами вищої освіти за різними напрямками співпраці (підвищення кваліфікації, проведення студентської археологічної практики, загального напрямку) (Додаток В до ОНП).
2	Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність може здійснюватися згідно з вимогами чинного законодавства та за наявності відповідних укладених договорів з науковими установами та закладами вищої освіти. Станом на 01.01.2026 р. Інститут археології має укладені договори з науковими установами та закладами вищої освіти Європи та Світу за різними напрямками співпраці (Додаток В до ОНП).
3	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти може здійснюватись згідно з вимогами чинного законодавства. На даний час Інститут археології не має ліцензії на надання освітніх послуг іноземцям.

1. Перелік компонентів освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

1.1. Перелік компонентів ОНП

Код н/д	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
Освітня складова ОНП			
Обов'язкові компоненти освітньої складової ОНП			
1. Цикл загальної підготовки			
1.1. Цикл дисциплін мовних компетентностей			
OK 1	Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту володіння мовою C1	8	Екзамен
Загальний обсяг циклу дисциплін мовних компетентностей		8	
1.2. Цикл загальнонаукових дисциплін			
OK2	Філософія науки та культури	6	Екзамен
Загальний обсяг циклу загальнонаукових дисциплін		6	
1.3. Цикл дисциплін формування навичок дослідника			
OK 3	Основи наукового дослідження в археології	3	Залік
OK 4	Урбаністичні процеси на території України у давнину (5 тис. до н.е. - 13 ст. н.е.)	3	Залік
OK 5	Археологічна термінологія	3	Залік
Загальний обсяг циклу дисциплін формування навичок дослідника		9	
2. Цикл професійної підготовки			
2.1. Цикл дисциплін спеціальності			
OK 6	Проблеми антропогенезу та ранньої історії людства	3	Залік
OK 7	Робота з просторовими даними в археології	3	Залік
OK 8	Історична антропологія та біоархеологія України	3	Залік
OK 9	Польова антропологія для археологів	3	Залік
Загальний обсяг циклу дисциплін спеціальності		12	
Вибіркові компоненти освітньої складової ОНП*			
2.2. Цикл дисциплін за вибором аспіранта*			
OK 10	Етногенез та ранні етапи історії слов'ян за даними археології	3	Залік
OK 11	Культурні спільноти доби палеометалів	3	Залік
OK 12	Антична цивілізація Північної Надчорноморщини	3	Залік
OK 13	Сармати і пізні скіфи Північної Причорноморщини	3	Залік
OK 14	Неолітичні культури України	3	Залік
OK 15	Сучасна і майбутня Давньоруська археологія	3	Залік
OK 16	Археологія українського півдня за доби фінальної бронзи — раннього заліза	3	Залік

OK 17	Підводна археологія	3	Залік
OK 18	Основи археозоології	3	Залік
Загальний обсяг циклу дисциплін за вибором аспіранта		15	
3. Компонент практичної підготовки			
НДП 1	Науково-дослідна практика	4	
Загальний обсяг практичної підготовки		4	
Загальний обсяг освітньої складової		54	
Наукова складова ОНП**			
НА 1	Підготовка та захист наукової роботи **	Проміжна наукова атестація - по завершенню кожного навчального року (звіт аспіранта) Атестація (захист дисертації).	
Загальний обсяг наукової складової		180	
Загальний обсяг освітньо-наукової програми		234	

*За власним вибором аспіранта вивчається 5 дисципліни з переліку запропонованих та набирається 15 кредитів.

**Атестація здобувача ступеня доктора філософії – встановлення разовою спеціалізованою вченою радою, у разі успішного виконання здобувачем ступеня доктора філософії освітньо-наукової програми та публічного захисту ним дисертації, відповідності результатів його наукової роботи вимогам освітньо-наукової програми.

Орієнтовні тематичні напрями дослідницької діяльності здобувачів наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності В9– історія та археологія, ОНП «Археологія та антропологія»:

Теоретико-методологічний напрямок:

- дослідження понятійного/ категорійного/ термінологічного апарату науки: вивчення трансформацій змісту, удосконалення з урахуванням сучасних тенденцій розвитку науки, розробка і введення до наукового обігу узгодженої термінології;
- теоретичні розробки у контексті реконструкції давньої історії (соціально-економічні, етнічні, культурні, політичні, історико-археологічні, екологічні моделі тощо);
- впровадження концепції національної ідентичності на основі археологічних та історичних джерел;

- дослідження, удосконалення та впровадження нових ефективних методик.

Серед них:

- методик польових археологічних та антропологічних досліджень – впровадження та вдосконалення неруйнівних методів;
- лабораторного опрацювання археологічних та антропологічних даних – розширення можливостей отримання інформації з наявних джерел за рахунок новітніх методів;
- археологічного картографування – створення реєстрів пам'яток України за окремими культурно-історичними періодами, інтеграція у європейські бази даних;
- методик класифікації та каталогізації,
- методик аналітичних, антропологічних, джерелознавчих, пам'яткознавчих, історіографічних досліджень тощо.

Джерелознавчий та пам'яткознавчий напрямок:

- систематизація та каталогізація джерельної бази археології та антропології (фондові, архівні, бібліотечні, музейні колекції);
- створення баз даних та картографування даних і метаданих об'єктів археологічної спадщини (нерухомих пам'яток) та рухомих пам'яток;

Аналітичний напрямок:

- інтерпретаційні дослідження у галузі археології та антропології;
- реконструкції історико-культурного розвитку давніх історичних спільнот на території сучасної України.

Історіографічний напрямок:

- вивчення трансформацій місця і ролі археології та давньої історії у соціо-політичному середовищі країни;
- дослідження інституціонального розвитку археології та давньої історії;
- вивчення історії археологічних досліджень;
- студії з проблемної історіографії (історія ідей та понять; формування та розвиток наукових шкіл, історія археологічної думки);

- біографічні та бібліографічні студії тощо.

На виконання дисертаційної роботи доктора філософії за спеціальністю В9 – історія та археологія, ОНП «Археологія та антропологія» покладається основна дослідницька та фахова кваліфікаційна функція, яка полягає у здатності аспіранта здійснювати самостійний науковий пошук, вирішувати актуальні загальнотеоретичні і прикладні наукові завдання, робити узагальнення наукових результатів та представляти їх у вигляді висновків, положень наукової новизни, практичних рекомендацій як власного внеску у розвиток сучасної історичної науки У підсумку – отримати необхідні навички для забезпечення тяглості археологічної професії.

1.2. Структура освітньо-наукової програми

Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі незалежно від форми навчання становить чотири роки.

Освітньо-наукова програма ID 86372 «Археологія та антропологія» містить дві складових: освітню та наукову.

Зміст та структура освітньої складової ОНП «Археологія та антропологія»:

Структура освітньої складової ОНП	Обсяг навчального навантаження здобувача вищої освіти	
	Кредитів ЄКТС	%
Обов'язкові компоненти	35	64,8
Вибіркові компоненти	15	27,8
Компонент практичної підготовки	4	7,4
Разом освітня складова	54	100

Наукова складова ОНП «Археологія та антропологія» становить 180 кредитів ЄКТС та передбачає проведення власного наукового дослідження, оформленого у вигляді дисертації, та опублікування основних його наукових результатів. Підготовка наукового дослідження здійснюється під керівництвом одного або двох (за необхідності) наукових керівників.

1.3. Структурно-логічна схема ОНП

Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми – це науково-методичне обґрунтування процесу реалізації освітнього процесу підготовки здобувачів освіти, яке відображається у вигляді логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін в поєднанні з іншими освітніми компонентами.

ОНП «Археологія та антропологія» розроблена на основі підходу, який визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу освітню діяльність і є результатом навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача

вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження першого навчального року становить 14 кредитів ЄКТС, другого навчального року – 36 кредитів ЄКТС, третього навчального року – 4 кредити. Загальна кількість кредитів ЄКТС за освітньою складовою становить 54.

Освітня складова ОНП «Археологія та антропологія» складається з циклу загальної підготовки (дисципліни мовних компетентностей, загальнонаукові дисципліни, дисципліни формування навичок дослідника), з циклу професійної підготовки (дисципліни спеціальності, дисципліни за вільним вибором аспіранта), а також практичної підготовки.

До циклу **мовної підготовки** належить навчальна дисципліна «Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту володіння мовою С1» (забезпечує Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України). Завданням курсу є здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності, уміння представляти результати власних оригінальних досліджень у наукових працях різних жанрів (стаття, есе, монографія, презентація, виступ на конференції, стендова доповідь, публічна промова, наукова/науково-популярна лекція тощо).

До циклу **загальнонаукових дисциплін** належить навчальна дисципліна «Філософія науки та культури» (забезпечує Центр гуманітарної освіти НАН України). Завданням курсу є оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного світогляду. Цикл дисциплін з **формування навичок дослідника** об'єднує такі навчальні дисципліни: 1) «Основи наукового дослідження в археології», метою якої є ознайомлення аспірантів з методикою дослідження археологічних об'єктів, обробкою та й аналізом первинної інформації та способами реконструкції

історичного процесу за археологічними джерелами. 2) «Урбаністичні процеси на території України у давнину (5 тис. до н.е. - 13 ст. н.е.)», метою якої є знайомство з актуальними для сучасної європейської науки підходами до вивчення урбаністичних процесів у давнину та їх зв'язком з археологією України. 3) «Археологічна термінологія», метою якої є розкрити зміст основних понять археологічної науки, визначити недоліки й логічні помилки у їх застосуванні. (Додаток Б до ОНП).

Цикл **дисциплін спеціальності** презентують такі навчальні дисципліни: 1) «Проблеми антропогенезу та ранньої історії людства», метою якої є набуття теоретичних знань про історичний період, коли формувалися визначальні риси людини та її культури. У межах представленого курсу розглядається на широкому тлі первісності Євразійського та Африканського континентів. 2) «Робота з просторовими даними в археології», метою якої є формування у аспірантів умінь коректно отримувати, зберігати, обмінюватись, аналізувати та презентувати просторові дані, які є основою усіх наукових досліджень у сучасній археологічній науці. 3) «Історична антропологія та біоархеологія України», метою якої є формування у аспірантів основних методичних та теоретичних засад аналізу антропологічних решток, реконструювання способу життя в різні епохи, знання історії біоархеології, її зв'язку з іншими науковими дисциплінами. 4) «Польова антропологія для археологів», метою якої є введення в польову антропологію як обов'язкову практичну дисципліну для археологів та антропологів, ознайомлення з основними методами польового антропологічного дослідження. (Додаток Б до ОНП).

До кола **дисциплін за вибором аспіранта** належать: «Етногенез та ранні етапи історії слов'ян за даними археології», «Культурні спільноти доби палеометалів», «Антична цивілізація Північної Надчорноморщини», «Сармати і пізні скіфи Північної Причорноморщини», «Сучасна і майбутня Давньоруська археологія», «Неолітичні культури України», «Археологія Українського Півдня за доби фінальної бронзи – раннього заліза», «Підводна археологія», «Основи археозоології».

Зазначений перелік дає можливість обрати п'ять навчальних дисциплін, які охоплюють напрямки, що є дотичними, передували або слідували у розвитку людства після процесів, які обрані дисертантом для власного дослідження. Такий підхід дозволяє сформувати у аспіранта тяглість розуміння історичних процесів та зрозуміти причини виникнення і варіанти розвитку наукової проблеми, обраної аспірантом для дослідження, у подальші епохи (Додаток Б до ОНП).

Практична підготовка аспірантів є невід'ємною складовою освітньо-наукової програми підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії в аспірантурі Інституту археології НАН України та входить до загального обсягу кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) навчального плану підготовки фахівця.

Практична підготовка організована з урахуванням тематики досліджень аспірантів та специфіки наукових напрямів відділів за якими вони закріплені. Суть практичної підготовки охоплює навички, необхідні для проведення польових археологічних експедицій (планування, проведення, підготовка наукових звітів про польові археологічні дослідження). Контроль за проходженням практики та оцінювання результатів покладається на наукового керівника. Здійснюється відповідно до індивідуального навчального плану аспіранта.

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає: виконання завдань дослідницької дисертаційної роботи протягом всього періоду навчання, підготовку та публікацію статей у наукових фахових виданнях, у тому числі індексованих у Scopus та Web of Science, участь у наукових конференціях, методологічних наукових семінарах, які діють у Інституті археології та інших наукових установах тощо.

Протягом навчання аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема, опанувати комплекс теоретичних знань, набутти умінь, навичок та компетентностей, достатніх для продукування нового знання, розв'язання комплексних завдань у галузі науково-дослідної та професійної

діяльності; оволодіти методикою здійснення наукового дослідження; виконати самостійне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну та практичну значущість; оформити і захистити дисертацію.

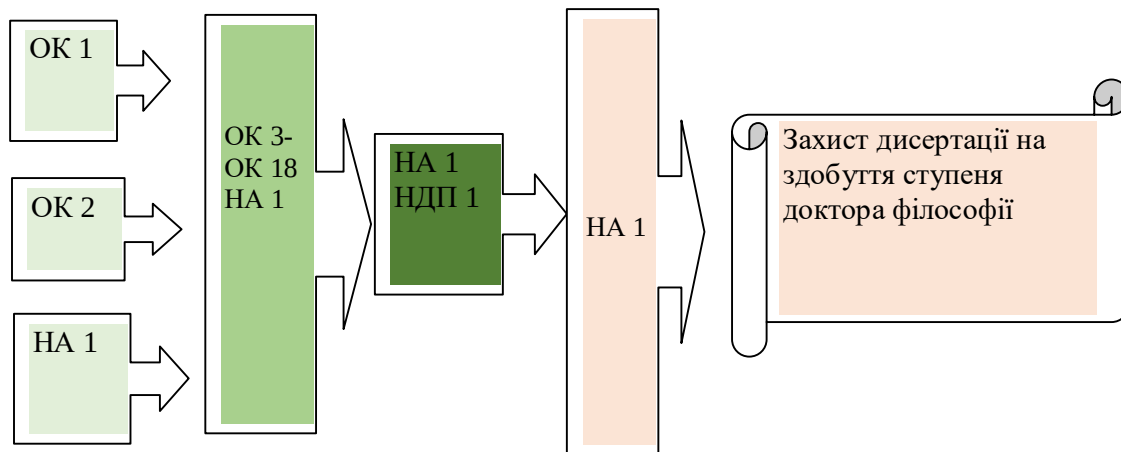
Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії – самостійно виконана здобувачем на основі проведених досліджень, завершена кваліфікаційна наукова робота, яка містить нові актуальні науково обґрунтовані результати, має практичну значущість та подана до разової спеціалізованої ради з метою присудження ступеня доктора філософії.

Розподіл освітніх компонентів за роками навчання та семестрами:

1 рік навчання		2 рік навчання		3 рік навчання	
1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	4 семестр	5 семестр
Обов'язкові компоненти освітньої складової ОНП					
1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ					
1.1. ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН МОВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ					
ОК 1	ОК 1 Іспит			ОК 2 Залік	
1.2. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОНАУКОВИХ ДИСЦИПЛІН					
ОК 2	ОК 3 Іспит				
1.3. ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ДОСЛІДНИКА					
		ОК 3 Залік			
		ОК 4 Залік			
		ОК 5 Залік			
2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ					
2.1. ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН СПЕЦІАЛЬНОСТІ					
		ОК 6 Залік			
		ОК 7 Залік			
		ОК 8 Залік			
		ОК 9 Залік			
Вибіркові компоненти освітньої складової ОНП					
2.2. ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН ЗА ВИБОРОМ АСПІРАНТА					
		ОК 10- ОК 18 Залік			
3. ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА					
					НДП 1 Залік

Структурно-логічна схема ОП.

1-й рік навчання	2-й рік навчання	3-й рік навчання	4-й рік навчання
---------------------	---------------------	---------------------	------------------

ОК – освітній компонент

НА – наукова складова

НДП – науково-дослідна практика

2. Форма атестації здобувачів вищої освіти.

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Підсумковою формою атестації здобувачів освітнього рівня доктора філософії є публічний захист дисертації.
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним науковим дослідженням, із застосуванням загальних і спеціальних методів археології та аналізу, яке пропонує вирішення важливого наукового завдання у сфері археології через глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або методик дослідження. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикавання. Вимоги до оформлення дисертації встановлені відповідними нормативними документами.
Вимоги до публічного захисту	Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту дисертації визначаються відповідними нормативними документами, зокрема: Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», редакція від 08.05.2024 р.

3. Пояснювальна записка

Таблиця 1

**Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей
доктора філософії зі спеціальності В9 - «Історія та археологія»
Дескрипторам Національної рамки кваліфікацій (за 8-м рівнем) та третім
циклом вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої
освіти в редакції від 02.07.2020 р.**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Перелік компетентностей	ЗН1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності.	УМ1 Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв’язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки наявних знань і професійної практики.	К1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством загалом	АВ1 Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високого ступеня самостійності, академічної та професійної доброчесності, послідовної відданості розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.
		УМ2 Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.	К2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях.	АВ2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
		УМ3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей.		
Загальні компетентності				
ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ЗН1	УМ1 УМ3	К1 К2	АВ2

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ЗН1	УМ1 УМ2	К1 К2	АВ1
ЗК 03 Здатність працювати у міжнародному контексті.	ЗН1	УМ2 УМ3	К2	АВ1 АВ2
ЗК 04 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ЗН1	УМ1 УМ3	К1	АВ1
ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми археології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності	ЗН1	УМ2	К1	АВ2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК 01 Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в археології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з історії, археології, антропології та суміжних галузей.	ЗН1	УМ1 УМ3	К1 К2	АВ1
СК 02 Розв'язання проблем. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів, засвоєних з освітньо-наукової програми.	ЗН1	УМ1 УМ2 УМ3	К1 К2	АВ1 АВ2
СК 03 Обчислювальні навички. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення (статистичне, гео-інформаційні технології, геодезичне обладнання тощо) та обробляти значні масиви статистичної інформації для здійснення досліджень та моделювання соціально-історичних процесів давнини.	ЗН1	УМ1	К1 К2	АВ2

СК 04 Здатність ініціювати і розробляти комплексні наукові проєкти в археології та у дотичних до неї науках застосовуючи міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.	ЗН1	УМ2 УМ3	К1 К2	АВ1 АВ2
СК 05 Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері археології з врахуванням соціальних, економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.	ЗН1	УМ1 УМ3	К1	АВ1 АВ2
СК 06 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.	ЗН1	УМ1 УМ2 УМ3	К1 К2	АВ1 АВ2
СК 07 Здатність до навчання. Здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області, використовуючи здобуті фахові знання.	ЗН1	УМ1 УМ3	К1 К2	АВ2

**3.1. Матриця забезпечення визначених освітньо-науковою
програмою компетентностей відповідним освітнім компонентам
зі спеціальності В9 - «історія та археологія»**

Компе тентнос ті																				
	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	НДП 1	НА
ЗК 01	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 02	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+
ЗК 03	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 04			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 05			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+
СК 01			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+		+	+	+
СК 02	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 03	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 04			+	+	+	+	+	+	+	+	+								+	+
СК 05			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+
СК 06			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+
СК 07			+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+

**3.2. Матриця забезпечення нормативних результатів навчання
відповідними компонентами освітньо-наукової програми
зі спеціальності В9 «історія та археологія»**

Програмні результати навчання	Освітні компоненти																			
	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	НДП 1	НА
РН 01	+	+									+									+
РН 02		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
РН 03			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
РН 04	+	+	+								+									+
РН 05		+	+				+				+				+	+	+		+	+
РН 06	+		+								+					+				+
РН 07	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+								+
РН 08				+	+	+		+	+	+	+	+		+	+					+
РН 09			+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+				+
РН 10				+	+	+		+	+	+	+	+		+	+					+
РН 11			+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+
РН 12			+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+
РН 13				+	+	+			+		+			+				+		+
РН 14				+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+			+		+
РН 15				+	+					+	+			+	+					+
РН 16			+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+

Додаток А

Посади, які здатен обіймати здобувач третього (освітньо-наукового) рівня доктор філософії зі спеціальності В9 - історія та археологія, освітньо-наукова програма «історія та археологія» за Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010 (КП)

Код і назва професійної групи	Професійна назва роботи (посада)
Законотворці, вищі державні службовці, керівники, менеджери (управителі). Керівники підприємств, установ, організацій	
12	керівники підприємств, установ, організацій:
1210.1	керівники підприємств, установ, організацій (директор);
1229.1	керівники різних основних підрозділів (начальник);
1231	керівники функціональних підрозділів (начальник);
1237	керівник науково-дослідного підрозділу;
1237.1	головний фахівець науково-дослідного підрозділу;
1237.2	начальник (Завідувач) науково-дослідного підрозділу;
1238	керівник проєктів та програм;
1239	керівник інших функціональних підрозділів;
13	керівник малих підприємств (директор);
1492	менеджери (управителі) у сфері культури, відпочинку та спорту;
Адміністративна діяльність у сфері науки та освіти	
1229.4	декан, завідувач кафедри;
1237	керівники науково-дослідних підрозділів;
1237.1	головний учений секретар;
1237.2	учений секретар;
Наукова діяльність	
244	професіонали в галузі економіки, соціології, археографії, археології, географії, кримінології та палеографії:
2442	професіонали в галузі археографії, археології, географії, кримінології, палеографії та соціології:
2442.1	наукові співробітники (археографія, археологія, географія, кримінологія, палеографія, соціологія);
2442.2	археографи, археологи, географи, кримінологи, палеографи та соціологи;
Наукова діяльність у суміжних сферах	
2114.1	Наукові співробітники (геологія фізика, гідрологія, геоінформатика;
2141.1	Професіонали в галузі архітектури та планування міст;
2148	Професіонали у галузі картографії та топографії:
2148.1	Наукові співробітники (картографія, топографія);
2148.2	Картографи та топографи;
243	Професіонали в сфері архівної справи, музеєзнавства, бібліотечної справи, інформації та кіно програм:
2431	Професіонали в галузі архівної справи, зберігання музейних, бібліотечних фондів;
2431.1	Наукові співробітники (архівна справа, музеєзнавство);
Науково-педагогічна діяльність у закладах освіти:	
2310	викладачі закладів вищої освіти:
2310.1	професор, доцент;
2310.2	викладач закладу вищої освіти, асистент;
2320	викладач професійно-технічного навчального закладу.

Додаток Б

**Інститут археології Національної академії наук України.
Каталог навчальних дисциплін підготовки здобувачів третього
(освітньо-наукового) рівня вищої освіти
зі спеціальності В9 – історія та археологія**

№ з/п	Назва навчальної дисципліни	Напрямок спеціальності	Науковий відділ	Науково-педагогічний працівник
Цикл дисциплін мовних компетентностей				
1	Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту володіння мовою C1	філологія	Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України	Чайка Лариса Василівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України karpenko_tamara@ukr.net langcenter@ukr.net
Цикл загальнонаукових дисциплін				
2	Філософія науки та культури	філософія	Центр гуманітарної освіти НАН України	Таранов Сергій Володимирович - доктор філософських наук, завідувач кафедри філософії науки та культурології Центру гуманітарної освіти НАН України cgoedupart@ukr.net
Цикл дисциплін формування навичок дослідника				
3	Основи наукового дослідження в археології.	археологія	археології раннього залізного віку	Симоненко Олександр Володимирович – доктор історичних наук symonenko@iananu.org.ua simonal@ukr.net
4	Урбаністичні процеси на території України у давнину (5 тис. до н.е. – 13 ст. н.е.	археологія	античної археології	Буйських Алла Валеріївна – доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України allabuy@iananu.org.ua abujskikh@ukr.net
5	Археологічна термінологія.	археологія	археології Криму та Північно-Західного Причорномор'я	Манько Валерій Олександрович – кандидат історичних наук Valery_Manko@yahoo.com
Цикл дисциплін спеціальності				

6	Проблеми антропогенезу та ранньої історії людства.	археологія	Археології кам'яної доби	Залізник Леонід Львович – доктор історичних наук, професор zaliznyakl@ukr.net leonid_zaliznyak@iananu.org.ua
7	Робота з просторовими даними в археології.	археологія	давньоруської та середньовічної археології	Борисов Артем Вадимович – кандидат історичних наук artem_borysov@iananu.org.ua avborysov@gmail.com
8	Історична антропологія та біоархеологія України	антропологія/ археологія	біоархеології	Потехіна Інна Дмитрівна – Кандидат історичних наук potekhina_inna@iananu.org.ua idpotekhina@gmail.com
9	Полюва антропологія для археологів	антропологія/ археологія	біоархеології	Козак Олександра Деонізіївна – кандидат історичних наук akozak@iananu.org.ua akozak26@ukr.net
Цикл дисциплін за вибором аспіранта				
10	Етногенез та ранні етапи історії слов'ян за даними археології	археологія	археології ранніх слов'ян	Скиба Андрій Володимирович – кандидат історичних наук andrii_skyba@iananu.org.ua skyba-andriy@ukr.net
11	Культурні спільноти доби палеометалів	археологія	археології енеоліту-бронзової доби	Огрощенко Віталій Васильович – доктор історичних наук, професор otroshchenko@iananu.org.ua otrok_o@ukr.net
12	Антична цивілізація Північної Надчорноморщини	археологія	античної археології	Буйських Алла Валеріївна – доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України allabuy@iananu.org.ua abujskikh@ukr.net
13	Сармати і пізні скіфи Північної Причорноморщини	археологія	археології раннього залізного віку	Симоненко Олександр Володимирович – доктор історичних наук symonenko@iananu.org.ua simonal@ukr.net

14	Неолітичні культури, міграційні процеси різних періодів	археологія	археології Криму та Північно-Західного Причорномор'я	Манько Валерій Олександрович – кандидат історичних наук Valery_Manko@yahoo.com
15	Сучасна і майбутня давньоруська археологія	археологія	давньоруської та середньовічної археології	Томашевський Андрій Петрович – кандидат історичних наук tomash@iananu.org.ua tomashevsky@ukr.net
16	Археологія українського півдня за доби фінальної бронзи — раннього заліза	археологія	археології раннього залізного віку	Кравченко Евеліна Антонівна – кандидат історичних наук kravchenko_evelina@nas.gov.ua evekravchenko@gmail.com
17	Підводна археологія	археологія	археології ранніх слов'ян	Рейда Роман Миколайович – кандидат історичних наук reida_roman@iananu.org.ua
18	Основи археозоології	антропологія/ археологія	біоархеології	Кублій Михайло Васильович – кандидат історичних наук myhajlo.kublij@gmail.com

Додаток В

**Перелік закладів вищої освіти України та наукових установ Світу,
які мають укладені договори про співпрацю з Інститутом археології
станом на 01.01. 2026 р.**

ЗВО України			
№ з/п	Назва ЗВО	Термін дії угоди до:	
1	Черкаський державний технологічний університет	31.12.2028	
2	ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»	безстроково	
3	Харківський державний технічний університет будівництва та архітектури	безстроково	
4	Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського	безстроково	
5	Історичний факультет Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова	31.12.2031	
6	Центральноукраїнський інститут розвитку людини відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна», м. Кропивницький	безстроково	
7	Київський університет права НАН України	безстроково	
8	Національний університет «Чернігівський колегіум імені Т.Г. Шевченка»	безстроково	
9	Національний університет оборони України імені Івана Черняховського	безстроково	
10	Київський університет імені Бориса Грінченка	15.04.2028	
11	Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури	09.06.2028	
12	ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»	15.05.2028	
13	Лабораторія археології та етнології імені Володимира Станко Чорноморського національного університету імені Петра Могили	31.12.2028	
14	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	20.02.2029	
Наукові установи та ЗВО Європи та Світу			
№ з/п	Назва наукової установи	країна	Термін дії угоди до:
1	Національний музей історії Молдови	Молдова	безстроково
2	Центр дослідження обсидіану та кременю університету Мейджи	Японія	безстроково
3	Інститут культурної спадщини	Молдова	безстроково

	Академії наук Молдови		
4	Центр балтійської і скандинавської археології	Німеччина	безстроково
5	Дослідницький центр архітектури та археології Кавказу	Грузія	24.11.2030
6	Варшавський університет	Польща	безстроково
7	Археологічний музей в Познані	Польща	безстроково
8	Німецький археологічний інститут	Німеччина	безстроково
9	CNRS (Національний центр дослідження наукова лабораторія)	Франція	15.03.2029
10	Інститут пра- та протоісторичної археології Університету Христіана-Альбрехта у м. Кіль	Німеччина	безстроково
11	Інститут археології та Етнології Польської академії наук	Польща	безстроково
12	Інститут археології та Етнології Національної академії наук Азербайджану	Азербайджан	01.04.2028
13	Університет Жешува	Польща	безстроково
14	Університет "Вища антропологічна школа", м. Кишинів	Молдова	безстроково
15	Університет Копенгагену	Данія	безстроково
16	Університет Гарварду	США	безстроково
17	Університет Гран Веллі, Мічіган	США	безстроково
18	Ляйбніц-Інститут історії та культури Центральної та Східної Європи (GWZO)	Німеччина	безстроково
19	Королівський коледж Лондона	Великобританія	безстроково
20	Університет Вільнюса	Литва	безстроково
21	Батумський державний університет ім. Шота Руставелі	Грузія	безстроково
22	Університет Ліону, Будинок Сходу та Середземномор'я, UMR 5138, лабораторія АрАр-археології та археометрії	Франція	безстроково
23	Департамент культурної спадщини університету Падуя	Італія	безстроково

Додаток Г

Кадрове забезпечення освітнього процесу: робоча група та викладачі:

1. Якісний склад проєктної групи, відповідальної за підготовку здобувачів вищої освіти Інституту археології НАН України із спеціальності В9 – історія та археологія

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проєктної групи	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Особи, які працюють за основним місцем роботи (в тому числі за суміщенням)						

1	Буйських Алла Валеріївна	Завідувач відділом античної археології Інститут археології НАН	Київський державний університет ім. Тараса Шевченка 23 червня 1984 р., диплом КВ №	Доктор історичних наук ДД № 008129 від 10 березня 2010 р.	Науковий з 01.07.1993 р.; науково-педагогі	Публікації: Монографії: Bujskikh A. Architectural terracotta from Olbia Pontica. Kyiv: IA NAN Ukrainy, 2025. Статті Scopus, Web of Science: Буйських А.В., Яніш Є.Ю. Ойкос в Ольвії пізньоархаїчного часу. <i>Емінак</i> 1(53),	
---	--------------------------	--	--	---	--	--	--

		України, за суміщенням – завідувач відділом археології Нижнього Побужжя Національного історико- археологічного заповідника «Ольвія» НАН України	731626 Спеціальність- історія, кваліфікація – викладач історії та суспільствознавст а	07.00.04 - археологія Тема: «Просторовий розвиток Херсонської держави за античної доби» Член- кореспондент Германського Археологічног о Інституту, 2007 р.	чної з 2010 р.	2026, с. 144-169. Yanish E., Bujskikh A. Fisheries in the Northern Black Sea region on the example of Olbia Pontica and its <i>chora</i>. <i>Archaeofauna</i> 2026, 35 (1), p. 175-188. Буйських А.В., Шевченко Т.М. Ольвійський заповідник у 1945-1946 рр.: відродження наукової та музейної установи. <i>Емінак</i> 2025, 1(49), с. 308-323. Bujskikh A. Building activity in Olbia at the late-Roman time. <i>Archaeologia Polona</i> 62, 2024, p. 61-81. Bujskikh A., J. Fornasier, A.G. Kuzmishchev. East Greek and Corinthian Pottery from the so-called Olbian Suburb (Excavations 2015-2021). <i>Археологія</i> 3, 2023, с. 21-44. Буйських А.В., Пукліна О.А., Шевченко Т.М. Про керамічний імпорт Синопи в Ольвії Понтійській (на прикладі архітектурної теракоти). <i>Археологія</i> 2023, № 1, с. 40-51. Bujskikh A., Naso A. Kantharoi in bucchero dalla regione pontica. <i>Studi Etruschi</i> 85, 2022, p. 149-170. Bujskikh A., Fornasier J. The city versus its suburb: the spatial development of Pontic Olbia. <i>Ancient Civilizations from Scythia to Siberia</i> 29 (2022), p. 195-230. Статті, категорія Б: Буйських А.В., Шевченко Т.М. До витоків музейної справи у НІАЗ «Ольвія» НАН України. <i>Старожитності Лукомор'я</i> 2(35), 2026, с. 109-127. Інші статті: Bujskikh A. Interior decoration of Roman garrison buildings in Olbia Pontica. <i>Caiete ARA</i> 17, 2026, p. 91-110. Fornasier J., Bujskikh A. Der Blick zurück als Schritt nach vorn. <i>Archivstudien zur griechischen Schwarzmeerkolonie Olbia am Unterlauf des Bug</i>. <i>Materiały Zachodniopomorskie NS</i>, 2025, tom XXI, p. 129-163. Bujskikh A. Milesian tableware – a chronological indicator for the foundation of Borysthene and Olbia. In: A. Coulié (Éd.). <i>La céramique milésienne et apparentée à l'époque archaïque. Actes du colloque international 27-28 novembre 2019, auditorium du Louvre, C2RMF / Cahiers du Corpus Vasorum Antiquorum</i>, n° 3, 2024, p. 191-203. Bujskikh A. Workplace at the Southern sacred area in Olbia Pontica. In: <i>ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ. Premises and Processes of Creation in Antiquity</i>. Oxford: Archaeopress, 2025, p. 69–78. I. Polinskaya, Bujskikh A. Aphrodite and the Polytheistic Microcosm of the South Sacred Area of Olbia Pontica. § 1. The Archaeological Evidence. <i>Scienze dell'Antichità</i> 30.3 – 2024 “<i>Il mondo è pieno di dèi</i>”, <i>Atti del convegno Internazionale</i> (Roma 19-20 maggio 2022), p. 99-105 (99-113 full). Bujskikh A., A. Ivchenko. New Findings in Scythian Animal Style from Olbia Pontica.	
--	--	---	---	---	-------------------	--	--

						<i>Aux sources des connaissances historiques. Épigraphie, textes, littéraires, et documents archéologiques / Pontica LVI, Suppl. X. Constanța: Musée d'histoire, nationale et d'archéologie , 2023, p. 103-116.</i> Bujskikh A., D. Khmelevskiy .The earliest finds of Panathenaic prize amphorae in Olbia. <i>Lietuvos archeologija</i> 78, 2022, p. 311-326. Загальна кількість публікацій: 303 Керівництво аспірантами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук: 5 Керівництво здобувачами наукового ступеня кандидат наук – 3 Конференції, семінари: Італія. Рим. Il mondo è pieno di dèi. Il politeismo in Grecia: archeologia e contesti. Травень, 2022. Міжнародний ворк-шоп "Fighting the illicit trafficking of Ukrainian cultural property: capacity-building training for law enforcement and judiciary", Польський інститут охорони культурної спадщини, Варшава, Польща, січень 2023. 17-те засідання Thomsen-Vorlesung, організоване Євразійським відділенням Німецького археологічного інституту, листопад 2023. Міжнародна конференція (онлайн участь), «Monitoring of archaeological sites in Ukraine in 2022-2023», 15 січня 2024 р., Токіо, Японія (у співавторстві з В.Г. Івакінім). Міжнародна конференція "Ein Forscherleben zwischen Ost und West. Der Hallesche Altertumwissenschaftler Ernst von Stern (1859-1924)", 6-8 листопада 2024 р., Мартін Лютер університет, Халле-Віттенберг, ФРН. Ольвійський форум-2024: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі. XXI Міжнародна наукова конференція, 20-23 червня 2024 р., Миколаїв. Нагороди: 2025 – Лауреат премії президентів Національної академії наук України та Польської академії наук за видатні результати, одержані під час проведення спільних досліджень українськими та польськими вченими. Член міжнародних організацій: Член-кореспондент Германського Археологічного Інституту, 2007 р.	
2	Залізник Леонід Львович	Завідувач відділом археології кам'яного віку Інституту археології НАН України	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка. Диплом В-1 № 626382, 22.06.1977 р.	Доктор історичних наук ИТ № 002257 від 30.03.1990. Історичні науки –	Наукової з 01.02.1979р. Науково - педагогі	Публікації: Монографії: Залізник Л.Л. Моя археологія. Битва за Київ. К.:2025, 618 с. 30,5 др. арк. Залізник Л.Л. Етногенез українського народу. К.: Видавництво О.Філюк, 2024, 570 с., 30 д.а. Залізник Л.Л. Давня історія України. Темпора, 2025, 58 д.а. Статті Skopus:	

			Спеціальність - історія. Кваліфікація- історик, викладач історії та суспільствознавства	07.00.06 археологія. Професор ПР № 000197 від 26.10.2000 зі спеціальності 07.00.04 – археологія.	чної з 01.09.1995 р.	Залізник Л.Л. Від кавказької міграції до української неолітизації. Археологія, 2022. 4, с. 120-128 Alina Stupak, Leonid Gorobets, Smagol Viktoria, Leonid Zalizniak Archaeozoological Analysis of Animal Remains from the Mesolithic Site of Kukrek Culture Igren' 8 (Ukraine) Interdisciplinaria Archaeologica Natural Sciences in Archaeology, Vol XIII, Issue 1/2022, p. 2-10. Залізник Л.Л. Фінальний палеоліт Житомирського Полісся. Археологія, 2021, 3, с. 5-27. Zaliznyak L. Balkan-Danube Version of the Neolitization of Ukraine. Archaeologia 2020, 1, p. 5-22. Залізник Л.Л. Історія української індоєвропеїстики. Археологія, 2019, № 2, с.5-18, Залізник Л.Л. «Град русичів ім'ям Пересічень» у м.Дніпро та археологічні реалії. Археологія, 2019, № 1, с. 95-104. Загальна кількість публікацій: 491 публ., зокрема 43 монографії Керівництво докторантами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук: - 1 особа Керівництво здобувачами наукового ступеня кандидат наук – 5 осіб Нагороди: медаль Святого Петра Могили 2025 Член міжнародних організацій:	
3	Отрощенко Віталій Васильович	Завідувач відділом археології енеоліту – бронзового віку Інституту археології НАН України	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка. Диплом з відзнакою С № 318037, 1968 р. Спеціальність - історія. Кваліфікація - історик, археолог-музеєзнавець з правом викладання історії англійською мовою.	Доктор історичних наук ДД №002614 від 13.11.2002. Історичні науки – 07.00.04 археологія. «Історія племен зрубної спільності». Професор 02ПР № 003449 від 21.04.2005 зі	Наукової з 03.08.1970 р. Науково - педагогічної з 01.09.2001 р.	Публікації: Отрощенко, В.В. 2019. Антропологічні шматки перехідного періоду від середньої до пізньої бронзи. Arheologia 4, p. 12-21. DOI: https://doi.org/10.15407/archaeologyua2019.04.012 Отрощенко, В. В., Болтрик, Ю. В. 2020. До становлення курганної археології України: досягнення та проблеми. Археологія і давня історія України 37 (4). с. 358-368. https://doi.org/10.37445/adiu.2020.04.30 Отрощенко В. В. 2021. Міркування щодо концепцій культурогенезу. Археологія та давня історія України 2. – с. 52-58 (0,8 д.а.) DOI: https://doi.org/10.37445/adiu.2021.02.01 Отрощенко, В.В. 2022. Українські археологи неконформісти тоталітарної доби. Археологія 3, с. 131-146. https://doi.org/10.15407/arheologia2022.03.131 Отрощенко, В.В. 2022. Археологічні артефакти: інший погляд на небесного оленя. Міждисциплінарні дослідження складних систем 20, с. 73-86. DOI: https://doi.org/10.31392/iscs.2022.20.87 Отрощенко В.В. 2023. Знак «Z» в образотворчій традиції населення доби пізньої бронзи. Археологія 2, с. 5-21. DOI: https://doi.org/10.15407/arheologia2023.02.005	

				спеціальності 07.00.04 – археологія.		Otroshchenko V. Towards the function of binocular compositions. International Colloquium “Cucuteni – 140”, Piatra-Neamț, 2024. Загальна кількість публікацій: 501. Керівництво докторантами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня доктора історичних: 1 особа. Керівництво докторантами: 1 особа. Керівництво аспірантами: 5 осіб. Керівництво аспірантами, які захистили науковий ступінь кандидат історичних наук – 2 особи. Керівництво здобувачами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук: – 1 особа. Керівництво здобувачами, які захистили науковий ступінь кандидат історичних наук – 6 осіб. Конференції, семінари: 1. Наукова конференція «Археологічні студії: проблеми та перспективи – 2015» як складова «Днів науки в НвУКМА», м. Київ, 11.03. 2015 р. 2. IV французько-українська археологічна конференція «Геометричне мистецтво від преісторії до сучасності», м. Київ, 23-24.2015 р. 3. Національний конгрес українських керамологів «Українська керамологія в контексті викликів ХХІ століття», селище Опішне, 22-24.09.2014 р. 4. Міжнародна наукова конференція «Датування – хронологія – періодизація. Різні аспекти часу в археології», м. Львів-Винники, 5-7 листопада 2015 р. Нагороди: медаль "На честь 1500-річчя Києва", 1982 р., срібна медаль ВДНГ за успіхи в народному господарстві СРСР, 1985 р., лауреат Державної премії в галузі науки та техніки, 2002 р., диплом доктора HONORIS CAUSA донбаського державного технічного університету, м. Алчевськ, № 0505, від 29.06.2005 р. Член міжнародних організацій: December 19, 1998 is elected by the member of Permanent Council of International Union for Prehistoric and Protohistoric Sciences with Department of Achaaeology, University of Gent, Belgium.	
4	Скорий Сергій Анатолійов ич	Завідувач відділом археології раннього залізного віку Інституту археології НАН України	Диплом спеціаліста Г-11 158341 03.07.1979 Сімферопольськи й державний університет ім. М. В. Фрунзе. Спеціальність історія.	Диплом кандидата історичних наук ИТ 007493 30.03.1983 Диплом доктора історичних наук	Науково ї з 15.11.19 82	Публікації: Скорий, Сергій. 2022. Великий Рижанівський курган. <i>Археологія України за роки незалежності</i>. Київ, с. 183 – 189; Skory Sergey, Okatenko, Vitalii. 2022. Bronze staff-mace from the first Karavan Barrow of the Early Scythian Period (Ukrainian Left-Bank Forest-Steppe). In: Sîrbu, V., Hostopan, D, (ed.) <i>Graves, Cenotaphs and Votive Deposits of Weapon in Europe. Bronze and Iron Age</i>. Târgu Jiu: Editura “Măiastra”, p.253-264; Skoryi, Sergey, Okatenko, Vitalii, 2022. The Scythian campaigns to the Ancient East and Caravan mounds in Ukraine. <i>ISTROS</i>, XXVIII, p.1-17: Скорий С.А. 2023. Ранньоскіфські наконечники списів із гофрованою втулкою. <i>Археологія</i>, 1, с.6-19.; Скорий С.А., Зимовець Р.В. 2023. Біметалевий чекан з Дніпровського	

				ДН 003411 23.01.1997 зі спеціальності 07.00.04 – археологія. Атестат професора 12ПР 0058590 03.07.2008		Лісостепоного Лівобережжя: привід для розмови про подібну зброю ранньоскіфської доби в Євразії. <i>АДІУ</i> . 2 (47), с.127-146; 6) Polinskaya, Irene, Skory, Sergey. 2023. A New Greek Graffito from the Bilsk Hillfort and Greek Graffiti in Scythian Contexts. <i>Ancient Civilizations from Scythia to Siberia</i> 29, 2, p. 220-261; Скорий, С. А., Зимовець, Р. В., Окатенко, В. М. 2024. Кургани доскіфського часу біля с. Жаботин (дослідження 2020 р.) <i>АДІУ</i> . 2 (51), с.182 – 218; Скорий, С., Орлик, О., Нестеровський, В. 2025. Декілька кам'яних знарядь праці з поселення епохи пізньої бронзи Селіванове. <i>АДІУ</i> , 2(55), с.160-170; Могилов О. Д., Скорий С.А. 2026. Нові дані до хронології та історії ранніх кочовиків Півночі Дніпровського Степового Правобережжя. <i>АДІУ</i> . 2 (59) с.5 – 24. Загальна кількість публікацій: - 409 Керівництво аспірантами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук – 4 особи. Конференції, семінари: The 22th International Colloquium of Funerary Archaeology/ Virtual Practices in Bronze and Iron Age: Europe and the Northern Mediterranean. Buzău, Romania, March 14 th – 16 th 2025 International Archaeology Workshop “Funerary and Social Landscapes at the Western Borders of the Eurasian Steppe (5 th – 3 rd centuries BC)”.Iași, Romania, June 25 th - 26 th 2026.	
	Козак Олександра Деонізіївна	Старший науковий співробітник відділу біоархеології ІА НАН України	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка, ЛР ВЕ№ 013103, 1997 р. Спеціальність- біологія Кваліфікація- біолог-зоолог, викладач біології	Кандидат історичних наук за спеціальністю антропологія 07.00.09 ДК№032584 від 19 січня 2006 р. Старший науковий співробітник за спеціальністю антропологія АС № 000110 від 10 листопада 2011 р. Доцент магістерської	Науково ї з 02.04.19 96; науково- педагогі чної з 2010 р.	Публікації: Kozak, A., Wilting, J., Missbach-Guentner, J., Diachenko, D., Sharapova, C., Schultz, M. 2026. <i>Unique case of complete splenic ossification from a medieval burial site in Ukraine</i> . 28 January 2026, PREPRINT (Version 1) available at Research Square. https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-8703495/v1 Shoda, S., Kozak, A., Watanabe, C. et al. 2026 Thermal desorption GC/MS on human dental calculus detected minute millet consumption in medieval Ukraine. <i>Sci Rep</i> 16, 1749. https://doi.org/10.1038/s41598-025-31019-9 Gerling, C., Kozak, O., Liubichev, M., Rudich, T., Schultze, E. 2025. Investigating the origins of the Cherniakhiv community at Voitenki, East Ukraine, through strontium isotope analysis. <i>Praehistorische Zeitschrift</i> . https://doi.org/10.1515/pz-2024-2048 Рудич, Т. О., Козак, О. Д. 2025. Населення південно-західної Волині кінця доби бронзи за антропологічними матеріалами з могильника Рованці. <i>Археологія</i> , 1, с. 5-22. https://doi.org/10.15407/arheologia2025.01.005 Kozak, O., Sharapova, C. 2025. Case study of the skull trauma treatment in Inhul Catacomb culture burial. <i>Археологія і давня історія України</i> , 1 (54), p. 185-197. http://doi.org/10.37445/adiu.2025.01.09 Ягодинська, М. О., Лъчишин, В. В., Козак, О. Д. 2025. Девіантне захоронення XII-XIII ст.: злочин чи катастрофа. <i>Фортеця: збірник заповідника “Тустань”</i> , 6. Львів: Простір-М, с. 70-83. Козак, О. Д., Котова, Н. Є., Симоненко, О. В. 2024. Дитячі поховання	

				програми “Археологія”гу манітарного факультету НаУКМА.	пізньоскіфського Червономаяцького могильника. <i>Археологія і давня історія України</i>, 4, с. 178-203. Ushkova, Yu., Kozak, O. 2024. Cranial surgery in the North Pontic region during the 3rd millennium BC. <i>Antropologische Anzeiger</i>, 81 (4), p. 449-466. http://doi.org/10.1127/anthranz/2024/1717 Kozak, O. 2024. Anthropology of the Ostriv cemetery of 11th c. on the river Ros' in Ukraine: the effect of migration. In: Jonaitis, R., Kaplūnaltė, I. (eds.). <i>From Paganism to Christianity. Burial rites during the transition period. Lietuvos istorijos institutes</i>. Vilnius, p. 301-323. Козак, О. 2024. Трепанация черепа у похованні Культири Кулястих амфор Західного Поділля. <i>Археологія та давня історія України</i>, 1 (50), с. 139-149. http://doi.org/10.37445/adiu.2024.01.09 Makarowicz, P., Goslar, T., Szczepanek, A., Yahodyncka, M., Ilchysyn, V., Kozak, A., Romaniszyn, J., Niebieszczański, J., Rud, V., Pospieszny, L. 2024. Barrow Necropolis from the 3rd and 2nd Millennia BC in Western Ukraine. A Bayesian Modeling and Isotopic Study. <i>Radiocarbon</i>, p. 1-15. http://doi.org/10.1017/RDC.2024.40 Kozak, O., Diachenko, A. 2023. Deficiency diseases in the Kyiv Rus' subadult population: The issue of the small sample effects. <i>Anthropologischer Anzeiger</i>, 80 (4), p. 363-383. http://doi.org/10.1127/anthranz/2023/1719 Козак, О. 2023. Antemortem, perimortem, postmortem. Незвичайне захоронення на Березані. <i>Археологія та давня історія України</i>, 4 (49), с. 222-239. http://doi.org/10.37445/adiu.2023.04.15 Kravchenko, E., Kozak, O., Stupak, A. 2023. Japallah – the Cemetery of the Natives of the Hellenistic Period in the Crimea. <i>Revista Arheologică, serie nouă</i>, vol. XIX, nr. 2, 2023, p. 58-81. http://doi.org/10.52603/RA.XIX.2.2023_04 Козак, О. 2022. Поховання культури кулястих амфор з Івання. Біоархеологічний нарис. <i>Дубенський науковий вісник</i>, 4, с. 93-109. Козак, О. Д. 2022. Історія «створення» останків князя Юрія Довгорукого, засновника Москви, або хто ж був похований у саркофагах біля церкви Спаса на Берестові". <i>Ruthenica</i>, XVII, с. 86-118. Козак, О., Івакін, В. 2022. Некрополь на Поштовій площі у контексті біоархеологічного вивчення середньовічних могильників Києво-Подолу. Київські збірники історії, археології, мистецтва та побуту, 3, Київ: КЗ «Центр консервації предметів археології», с. 22-36. https://doi.org/10.55389/2786-5797.2022.01.03 Shiroukhov, R., Baranov, V., Ivakin, V, Kozak, O., Borysov, A., Von Carnap-Bornheim, C., Kienle, L., Krause-Kyora, B: Meadows, J., Sleem, K., Schuermann, Ul., Kozakaitė J., Miliauskienė, Ž. 2022. Baltic Migrants in the Middle Dnipro Region: A Comparative Study of the Late Viking Age Archaeological Complex of Ostriv, Ukraine. <i>Medieval Archaeology</i>, 66/2, p. 221-265. https://doi.org/10.1080/00766097.2022.2118419 Загальна кількість публікацій - 140. Керівництво здобувачами наукового ступеня кандидат наук – 1 особа.	
--	--	--	--	---	--	--

					Конференції, семінари: Конгрес Німецької спілки антропологів (GFA) Berlin 2023, Kiel 2025 Міжнародний конгрес Європейського відділення Асоціації палеопатологів (PPA), Vilnius 2022, Berlin 2026 EAA Meeting – Belfast 2023, Rome 2024, Belgrad 2025, Athena 2026 Міжнародний симпозіум «How Archaeological Heritage Can be Better Protected from the Effects of War in Ukraine. Tokio 2024 The 2nd international scientific conference «From Paganism to Christianity II: Life and Death During the Transition Period» 2024. Міжнародний науковий воркшоп «Borders, Mobility, and Multi-Ethnicity. The Ostriv Late Viking Age Burial Ground in Central Ukraine / Кордони, мобільність, мультиідентичність. 2024 Нагороди: Член міжнародних організацій: Palaeopathological Association; Gesellschaft für Anthropologie (GFA); Gesellschaft für Archäozoologie und prähistorische Anthropologie (GAPA). European Archaeological Association	
--	--	--	--	--	---	--

Додаток Г

2. Якісний склад науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчальний процес зі спеціальності В9- Історія та археологія

Найменування навчальної дисципліни (кількість лекційних годин)		Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Найменування посади (для сумісників — місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)	Примітки*
1. Цикл загальної підготовки							
1.1. Цикл дисциплін мовних компетентностей							
1.2. Цикл загальнонаукових дисциплін							
Особи, які працюють за основним місцем роботи (в тому числі за суміщенням)							
ОК 1	Англійська мова	Чайка Лариса Василівна -	кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Центру	-	-	-	Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України

			наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України				
ОК 2	Філософія	Таранов Сергій Володимирович	доктор філософських наук, завідувач кафедри філософії науки та культурології Центру гуманітарної освіти НАН України	-	-	-	Центр гуманітарної освіти НАН України
1.3. Цикл дисциплін формування навичок дослідника							
ОК 3	Основи наукового дослідження в археології (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота - 60 год.)	Симоненко Олександр Володимирович	Провідний науковий співробітник відділу археології раннього залізного віку Інституту археології НАН України	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка, В-1 №627624, 1977 р. Спеціальність – історія; Кваліфікація – історик, викладач історії і суспільствознавства	Диплом кандидата історичних наук ІТ 012500 23.03.1988 Доктор історичних наук ДД № 001194 від 15	Наукової з 16.11.1972; науково-педагогічної з 2007 р.	Публікації: Симоненко, О.В., Дзnelадзе, О.С., Сікоза, Д.М. 2024. <i>Атлас пізньоскіфських пам'яток Низового Дніпра</i> . Житомир: ФОП О.О. Євенок Симоненко О.В. 2026. Червонолакова столова амфора із сарматського поховання на Черкащині. <i>Археологія</i> 2, с. 81-87 https://doi.org/10.15407/arheologyua2026.02.081 Symonenko, O., Dzneldze, O., Sikoza, D., 2026, Late Scythian Archaeological Culture: A Threatened Part of Ukrainian Cultural Heritage. <i>Journal of Ancient History and Archaeology</i> , 13–2, p. 47-67 Symonenko, O., Dzneldze, O., Sikoza, D., 2026, Archaeological Heritage of the Kherson Region: Occupied and Endangered. <i>Acta Archaeologica</i> 96.1, p. 165–178. https://doi.org/10.1163/16000390-

				березня 2000 р. Історичні науки – 07.00.04 – археологія. "Сармати Північного Причорном ор'я: хронологія, періодизаці я та етно- політична історія" Старший науковий співробітни к СН № 000591 від 20.05.1993 Історичні науки – 07.00.04 – археологія.	12341031 Symonenko A. 2025. The Terra Sigillata Table Amphorae among North Pontic Barbarians of Roman Age. <i>Journal of Ancient History and Archaeology</i>, 12–3, p. 162-169 <a 10.15184="" aqy.2025.32"="" doi.org="" href="https://doi.org/10.14795/Dzneladze, O., Sikoza, D., Symonenko, O., Polit, B., Czech-Błonska, R., Mista-Jakubowska, E., Siuda, R. 2025. Mysterious red: cinnabar from the Chervony Mayak burial ground, Ukraine. <i>Antiquity</i>, Vol. 99, Issue 406, August 2025, e34, p. 1—7. https://doi.org/10.15184/aqy.2025.32 Сікоза Д.М., Дзnelадзе О.С., Симоненко О.В. 2025. Дачі – комплекс доби Великого переселення народів з Херсонщини. <i>Археологія і давня історія України</i>, 2 (55), с. 154-160 https://doi.org/10.37445/adiu.2025.02.10 Козак О.Д., Котова Н.В., Симоненко О.В. 2024. Дитячі поховання пізньоскіфського Червономаяцького могильника. <i>Археологія і давня історія України</i>, 4 (54), с. 87-112, https://doi.org/10.37445/adiu.2024.04.12 Симоненко О.В. 2023. Римські бронзові черпаки у варварів Північного Причорномор'я. <i>Археологія</i>, 4, с. 53-73, https://doi.org/10.15407/arheologia2023.04.053 Симоненко О.В. 2023. Червонолаковий посуд пізньоскіфських некрополів Низового Дніпра. <i>Археологія і давня історія України</i>, 2 (47), с. 87-112, https://doi.org/10.37445/adiu.2023.02.06 Дзnelадзе О. С., Сікоза Д. М., Симоненко О. В. 2023. Мечі пізньоскіфського некрополя Червоний Маяк. <i>Археологія і давня історія України</i>, 2 (47), 150-161, https://doi.org/10.37445/adiu.2023.02.10 Symonenko, A. 2022. Late Scythian Culture of the Lower Dnieper: the Issue of Origin. <i>Journal of Ancient History and Archaeology</i>, 9.3, 27-32 (0,5 д.а.) https://doi.org/10.14795/j.v9i3.794 Загальна кількість публікацій: 216, з них монографій – 11. Керівництво аспірантами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук: – 2 особи. Конференції, семінари: 32 EAA Annual Meeting in Athens, Greece, 24-28 August 2026 (online). International Conference "NEWS FROM THE BARBARIANS. New insights about Roman power and influence in the Barbaricum (2nd-5th century AD)", Rome (Italy), 26-28 March 2025 31 EAA Annual Meeting in Beograd, Serbia, 02-06 September 2025 (online).
--	--	--	--	---	---

							30th EAA Annual Meeting in Rome, Italy, 28-31 August 2024 (online). Collective Sovereignty, Royal Clans, and Sacred Kingship in Pre-Modern Central Eurasia, Jerusalem (Israel), June 13th-June 15th, 2023 (online). Archaeological Heritage between Carpathians and Caucasus, Iasy (Romania), 2023, November 21-23 Scientific Conference "History – Archeology – Museology", Chişinău, 27-28 octombrie 2022. Член міжнародних організацій: 2003. Член Міжнародної Асоціації поховальної археології. 1998. Член-кореспондент Німецького археологічного інституту, Берлін.
ОК 4	Урбаністичні процеси на території України у давнину (5 тис. до н.е. – 13 ст. н.е. (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Буйських Алла Валеріївна	Завідувач відділом античної археології Інститут археології НАН України, за суміщенням завідувач відділом археології Нижнього Побужжя Національного історико-археологічного заповідника «Ольвія» НАН України	Київський державний університет ім. Тараса Шевченка 23 червня 1984 р., диплом КВ № 731626 Спеціальність- історія, кваліфікація – викладач історії та суспільствознавства	Доктор історичних наук ДД № 008129 від 10 березня 2010 р. 07.00.04 - археологія	Науковий з 01.07.1993 р.	Публікації: Монографії: Bujskikh A. Architectural terracotta from Olbia Pontica. Kyiv: IA NAN Ukrainy, 2025. Статті Scopus, Web of Science: Буйських А.В., Яніш Є.Ю. Ойкос в Ольвії пізньоархаїчного часу. <i>Емінак</i> 1(53), 2026, с. 144-169. Yanish E., Bujskikh A. Fisheries in the Northern Black Sea region on the example of Olbia Pontica and its <i>chora</i>. <i>Archaeofauna</i> 2026, 35 (1), p. 175-188. Буйських А.В., Шевченко Т.М. Ольвійський заповідник у 1945-1946 рр.: відродження наукової та музейної установи. <i>Емінак</i> 2025, 1(49), с. 308-323. Bujskikh A. Building activity in Olbia at the late-Roman time. <i>Archaeologia Polona</i> 62, 2024, p. 61-81. Bujskikh A., J. Fornasier, A.G. Kuzmishchev. East Greek and Corinthian Pottery from the so-called Olbian Suburb (Excavations 2015-2021). <i>Археологія</i> 3, 2023, с. 21-44. Буйських А.В., Пукліна О.А., Шевченко Т.М. Про керамічний імпорт Синопи в Ольвії Понтійській (на прикладі архітектурної теракоти). <i>Археологія</i> 2023, № 1, с. 40-51. Bujskikh A., Naso A. Kantharoi in bucchero dalla regione pontica. <i>Studi Etruschi</i> 85, 2022, p. 149-170. Bujskikh A., Fornasier J. The city versus its suburb: the spatial development of Pontic Olbia. <i>Ancient Civilizations from Scythia to</i>

						<i>Siberia</i> 29 (2022), p. 195-230. Статті, категорія Б: Буйських А.В., Шевченко Т.М. До витоків музейної справи у НІАЗ «Ольвія» НАН України. <i>Старожитності Лукомор'я</i> 2(35), 2026, с. 109-127. Інші статті: Bujskikh A. Interior decoration of Roman garrison buildings in Olbia Pontica. <i>Caiete ARA</i> 17, 2026, p. 91-110. Fornasier J., Bujskikh A. Der Blick zurück als Schritt nach vorn. Archivstudien zur griechischen Schwarzmeerkolonie Olbia am Unterlauf des Bug. <i>Materiały Zachodniopomorskie NS</i>, 2025, tom XXI, p. 129-163. Bujskikh A. Milesian tableware – a chronological indicator for the foundation of Borysthene and Olbia. In: A. Coulié (Éd.). <i>La céramique milésienne et apparentée à l'époque archaïque. Actes du colloque international 27-28 novembre 2019</i>, auditorium du Louvre, C2RMF / Cahiers du Corpus Vasorum Antiquorum, n° 3, 2024, p. 191-203. Bujskikh A. Workplace at the Southern sacred area in Olbia Pontica. In: <i>ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ. Premises and Processes of Creation in Antiquity</i>. Oxford: Archaeopress, 2025, p. 69–78. I. Polinskaya, Bujskikh A. Aphrodite and the Polytheistic Microcosm of the South Sacred Area of Olbia Pontica. § 1. The Archaeological Evidence. <i>Scienze dell'Antichità</i> 30.3 – 2024 “Il mondo è pieno di dèi”, <i>Atti del convegno Internazionale</i> (Roma 19-20 maggio 2022), p. 99-105 (99-113 full). Bujskikh A., A. Ivchenko. New Findings in Scythian Animal Style from Olbia Pontica. <i>Aux sources des connaissances historiques. Épigraphe, textes, littéraires, et documents archéologiques / Pontica</i> LVI, Suppl. X. Constanța: Musée d'histoire, nationale et d'archéologie, 2023, p. 103-116. Bujskikh A., D. Khmelevskiy. The earliest finds of Panathenaic prize amphorae in Olbia. <i>Lietuvos archeologija</i> 78, 2022, p. 311-326. Загальна кількість публікацій: 303 Керівництво аспірантами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук: 5
--	--	--	--	--	--	---

						Керівництво здобувачами наукового ступеня кандидат наук – 3 Конференції, семінари: Італія. Рим. Il mondo è pieno di dèi. Il politeismo in Grecia: archeologia e contesti. Травень, 2022. Міжнародний ворк-шоп "Fighting the illicit trafficking of Ukrainian cultural property: capacity-building training for law enforcement and judiciary", Польський інститут охорони культурної спадщини, Варшава, Польща, січень 2023. 17-те засідання Thomsen-Vorlesung, організоване Євразійським відділенням Німецького археологічного інституту, листопад 2023. Міжнародна конференція (онлайн участь), «Monitoring of archaeological sites in Ukraine in 2022-2023», 15 січня 2024 р., Токіо, Японія (у співавторстві з В.Г. Івакіним). Міжнародна конференція "Ein Forschereleben zwischen Ost und West. Der Hallesche Altertumswissenschaftler Ernst von Stern (1859-1924)", 6-8 листопада 2024 р., Мартін Лютер університет, Халле-Віттенберг, ФРН. Ольвійський форум-2024: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі. XXI Міжнародна наукова конференція, 20-23 червня 2024 р., Миколаїв. Нагороди: 2025 – Лауреат премії президентів Національної академії наук України та Польської академії наук за видатні результати, одержані під час проведення спільних досліджень українськими та польськими вченими. Член міжнародних організацій: Член-кореспондент Германського Археологічного Інституту, 2007 р.
ОК 5	Археологічна термінологія. (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Манько Валерій Олександрович	Старший науковий співробітник відділу археології Криму та Північно-Західного Причорномор'я ІА НАН	Диплом спеціаліста ЛВ 404299 28.06.1985 Ворошиловградський державний педагогічний інститут імені Т.Г. Шевченка	Диплом кандидата історичних наук ДК 033139 09.03.2006 Вища атестаційна комісія МОН України	Наукової з 2003 Науково - педагогічної з 2025 Публікації: Манько В., Теліженко С. 2020. Стоянка донецької неолітичної культури Бондариха II. Археологія та давня історія України 4 (37). С. 207-216 (1,2 д.а.) https://doi.org/10.37445/adiu.2020.04.16 Манько В., Чхатарашвілі Г. 2020. Кам'яна індустрія стоянки Кобулеті. Археологія та давня історія України 4 (37). С. 94-106 (1,35 / 1,25 д.а.) https://doi.org/10.37445/adiu.2020.04.07 Манько В., Чхатарашвілі Г. 2020. Західна Грузія як транзитна територія на шляху міграцій протонеолітичного населення у Східну Європу. Археологія та давня історія України 4 (37). С. 329-339 (1,35 / 1,25 д.а.) https://doi.org/10.37445/adiu.2020.04.27 . Manko V., Chkhatarashvili G. Kobuleti Site: the evidence for Early

			України					Holocene occupation in Western Georgia. Documenta Praehistorica Q 1 (XLVII). P. 2-9. (1 /0,9 д.а.) Manko V., Chkhatarashvili G. Early Holocene Jvartskhma site in Western Georgia. Revista Archaeology Q 4 (1), p. 63-77. https://archaeology.ich.md/wp-content/uploads/2023/08/RA_XVI_1_2020.pdf Manko V., Chkhatarashvili G. Early Holocene Jvartskhma site in Western Georgia. Revista Archaeology Q 4 (1), p. 63-77. https://archaeology.ich.md/wp-content/uploads/2023/08/RA_XVI_1_2020.pdf Manko, V., Chatarashvili, 2021. G. The Neolithic Revolution: the process of creating of global information systems. Museum and globalization. Batumi: Adjara Museum. P. 4-10 (0,6 д.а.). Загальна кількість публікацій: 206
2. Цикл професійної підготовки								
2.1. Цикл дисциплін спеціальності								
Особи, які працюють за основним місцем роботи (в тому числі за суміщенням)								
ОК 6	Проблеми антропогенезу та ранньої історії людства (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Залізник Львович	Леонід	Завідувач відділом археології кам'яного віку Інституту археології НАН України	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка. Диплом В-1 № 626382, 22.06.1977 р. Спеціальність - історія. Кваліфікація- історик, викладач історії та суспільствознавства	Доктор історичних наук № 002257 від 30.03.1990. Історичні науки – 07.00.06 археологія. Професор ПР № 000197 від 26.10.2000 зі спеціальності 07.00.04 – археологія.	Наукової з 01.02.1979р. Науково - педагогічної з 01.09.1995 р.	Публікації: Монографії: Залізник Л.Л. Моя археологія. Битва за Київ. К.:2025, 618 с. 30,5 др. арк. Залізник Л.Л. Етногенез українського народу. К.: Видавництво О.Філюк, 2024, 570 с., 30 д.а. Залізник Л.Л. Давня історія України. Темпора, 2025, 58 д.а. Статті Scopus: Залізник Л.Л. Від кавказької міграції до української неолітизації. Археологія, 2022. 4, с. 120-128 Alina Stupak, Leonid Gorobets, Smagol Viktoria, Leonid Zalizniak Archaeozoological Analysis of Animal Remains from the Mesolithic Site of Kukrek Culture Igren' 8 (Ukraine) Interdisciplinaria Archaeologica Natural Sciences in Archaeology, Vol XIII, Issue 1/2022, p. 2-10. Залізник Л.Л. Фінальний палеоліт Житомирського Полісся. Археологія, 2021, 3, с. 5-27. Zaliznyak L. Balkan-Danube Version of the Neolitization of Ukraine. Archaeologia 2020, 1, p. 5-22. Залізник Л.Л. Історія української індоєвропейстики. Археологія, 2019, № 2, с.5-18, Залізник Л.Л. «Град русичів ім'ям Пересічень» у м.Дніпро та археологічні реалії. Археологія, 2019, № 1, с. 95-104. Загальна кількість публікацій: 491 публ., зокрема 43

							монографії Керівництво докторантами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук: - 1 особа Керівництво здобувачами наукового ступеня кандидат наук – 5 осіб Нагороди: медаль Святого Петра Могили 2025
ОК 7	Робота з просторовими даними в археології (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Борисов Артем Вадимович	Науковий співробітник відділу давньоруської та середньовічної археології Інституту археології НАН України.	Диплом магістра видано закладом: Національний університет "Києво-Могилянська академія", Рік закінчення: 2008, Спеціальність: Історія, Кваліфікація: магістра	Диплом кандидата історичних наук, серія ДК, номер 057526, дата 2020-09-24, виданий: Інститут археології НАН України, науковий ступінь кандидат історичних наук, шифр та найменування наукової спеціальності Археологія	Наукової з 16.12.2014. Науково-педагогічної з 02.2019 р.	Публікації: Гнера, В.А., Борисов, А.В., Скопненко, Б.О., Нарайківський, М.В. (2025) Наслідки війни для об'єктів археологічної спадщини, на прикладі археологічних об'єктів села Мошун поблизу Києва. с.5-25. https://doi.org/10.15407/archaeologyua2025.03.005 https://arheologia.com.ua/index.php/arheologia/article/view/427 . Сорокун, А. А., Борисов, А.В., Павленко, С.В. (2024). Селище 1 — нова пам'ятка доби первісності в басейні р.Рихта. Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. Випуск 28, с.191-221. https://doi.org/10.33402/mdapv.2024-28-191-221 Томашевський, А.П., Борисов, А.В., Гнера, В.А., Король, А.В., Мисак, В.М. (2023) Змієві вали. Сучасність: проблеми, завдання, перспективи. <i>Археологія і давня історія України</i>, 48(3), с. 166-176. https://doi.org/10.37445/adiu.2023.03.11 Борисов, А.В., Гнера, В.А., Мисак, В.М., Марченко, О.В. (2022) Пам'ятки м.Городища на річці Вільшанка (матеріали до археологічної карти). <i>Археологія та давня історія України</i>. 3 (44). 2022. с. 252-262. https://doi.org/10.37445/adiu.2022.03.14 Shiroukhov R., Baranov V., Vsevolod I., Kozak O., Borysov A., von Carnap-Bornheim C., Kienle L., Krause-Kyora B., Meadows J., Saleem K., Schuermann U, Kozakait J., Miliauskienė Ž (2022) Baltic Migrants in The Middle Dnipro Region. A Comparative Study of the Late Viking Age Archaeological Complex of Ostriv, Ukraine. <i>Medieval Archaeology. Volume</i> 66/2 pp. 221-265 https://doi.org/10.1080/00766097.2022.2118419 Загальна кількість публікацій: 75 Нагороди: 2025 — Подяка від Департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації за плідне науково-освітнє партнерство з Київським обласним територіальним відділенням Малої академії наук України, високкокваліфікований науковий патронат дослідницької діяльності учнівської молоді Київщини та з нагоди Всесвітнього дня науки.

						2022.09.07 — Подяка Президії НАН України колективу наукового проєкту «Правові та організаційні аспекти використання аерокосмічної зйомки для дослідження й охорони археологічної спадщини України»: Малолітнева, В.К., Гурова, А.М., Малишев, О.О., Борисов, А.В. — за плідну творчу працю та особистий внесок в успішне виконання наукового проєкту за грантами НАН України дослідницьким лабораторіям/групам молодих вчених НАН України у 2020-2021 роках. Конференції, семінари: 32st Annual Meeting of the European Association of Archaeologists (EAA). 2026.09.8. Афіни. XXIV Міжнародна наукова конференція «Церква-наука-суспільство: питання взаємодії» (до 975-ліття Києво-Печерської лаври та 100-річчя Лаврського заповідника. м. Київ. 27-29.05.2026р. Національний заповідник Києво-Печерська лавра. Всеукраїнська науково-практична конференція «Історичні студії пам'яті професора Богдана Прищепи» м. Рівне, 27 травня 2026 р. Рівненський державний гуманітарний університет. XXI Міжнародна наукова конференція «Археологія Заходу України», м.Львів. 20-22.05.2026 р. Інститут українознавства ім.І.Крип'якевича НАН України, НДЦ «Рятівна археологічна служба», Інститут археології НАН України. II Всеукраїнська наукова конференція «Поширення християнства на теренах України: перше тисячоліття», м. Вишгород, 13.05.2026 р. Комунальний заклад Київської Обласної Ради Вишгородський історико-культурний заповідник. XXXV Міжнародна науково-практична конференція «Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні» 25-26.03.2026р. М.Ніжин — м.Глухів. Міжнародна конференція «Археологічні студії: здобутки та перспективи 2026», м.Київ, 28-29.01.2026. Кафедра археології Національного університету «Києво-Могилянська академія». Наукова конференція "Історія гуманітаристики XIX–XXI ст.: інституції пам'яті та простори спадщини" (до 100 річчя визнання території Києво-Печерської лаври історико-культурним державним заповідником «Всеукраїнський музейний городок»). м. Київ, 15-16.01.2006. Національний заповідник «Києво-Печерська лавра». «XXX Міжнародної наукової конференції «Могилянські читання»: Роль музеїв у збереженні історичної пам'яті України». м. Київ, 2025.12.18-19. Національний заповідник «Києво-
--	--	--	--	--	--	--

						Печерська лавра». IV Міжнародна науково-практична конференція Новітні археологічні та пам'яткоохоронні дослідження в Україні: виклики воєнного часу. м. Вишгород. 2025.12.12. Київська обласна рада; Департамент культури Київської обласної державної адміністрації, КЗ КОР «Вишгородський історико-культурний заповідник», Вишгородська міська рада; Інститут археології НАН України; Центр фольклору та етнографії Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка; Національна спілка краєзнавців України. Круглий стіл «Актуальні проблеми охорони, музеєфікації та дослідження археологічної спадщини Полісся в умовах російської збройної агресії» (пам'яті директора Коростенського краєзнавчого музею Польгуя В.І.). м. Коростень. 2025.12.11. Інститут археології НАН України; Український інститут національної пам'яті; Центральне управління цивільно-військового співробітництва Генерального штабу Збройних сил України; Житомирська обласна військова адміністрація; Відділ культури і туризму виконавчого комітету м. Коростень; Коростенський краєзнавчий музей. Круглий стіл «Моніторинг пошкоджень археологічної спадщини: презентація стандартної форми пошкодження, польове тестування та робота фокус-груп». м. Київ, 2025.12.10. UNESCO, Інститут археології НАН України, Кафедра археології НаУКМА. VII Міжнародна наукова конференція «Фактор простору в історичних дослідженнях». м. Переяслав. 2025.11.27. Національний історико-етнографічний заповідник «Переяслав». XII Міжнародна наукова конференція «Історія археології: джерела та інтерпретації». Київ. 2025.10.2-3. Інститут українознавства ім.І. Крип'якевича НАН України; Національний заповідник «Києво-Печерська Лавра»; ВГО «Спілка археологів України». Одеський археологічний музей: 200 років досліджень і відкриттів. м. Одеса. 2025.09.26-27. Одеський археологічний музей НАН України. CfP: Sektion zur Archäologie der westlichen Slawen anlässlich der Verbandstagung 2025 des Mittel- und Ostdeutschen Verbandes für Altertumsforschung in Frankfurt (Oder), 2025.09.08.–11. 31st Annual Meeting of the European Association of Archaeologists (EAA). 2025.09.3-6. Belgrade, Serbia. <i>Двадцять третя Міжнародна наукова конференція «Церква –</i>
--	--	--	--	--	--	---

						наука – суспільство: питання взаємодії». м. Київ. 2025.05.29-30. Національний заповідник «Києво-Печерська лавра». XXXIV Міжнародна науково-практична конференція «Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні». м. Ніжин-м.Глухів. 2025.03.26. Ніжинський краєзнавчий музей імені Івана Спаського; Національний заповідник «Глухів»; Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя; Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні НАН України; Історико-культурна асоціація «Україна – Туреччина» Семінар з історії гуманітаристики (археології та мистецтвознавства). 2025.03.01. Київ: Секція археології і давнього мистецтва ICOM України за підтримки Інституту археології НАН України, Національного музею мистецтв ім. Б. і В. Ханенків, Національного заповідника «Києво-Печерська лавра». Конференція «Археологічні студії 2025». м. Київ. 2025.02.6-7. Кафедра археології Національного університету «Києво-Могилянська академія». Всеукраїнської наукової конференції «Історія гуманітаристики XIX-XXI ст.: опіка колекціями». м. Київ. 2025.01.16-17. Національний заповідник «Києво-Печерська лавра». III Науково-практична конференція Новітні археологічні та пам'яткоохоронні дослідження в Україні: виклики воєнного часу. 2024.12.10. Вишгород. Київська обласна рада, Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, Вишгородський історико-культурний заповідник, Інститут археології НАН України, Національна спілка краєзнавців України. International Scientific Workshop «Borders, Mobility, and Multi-Ethnicity. The Ostriv Late Viking Age Burial Ground in Central Ukraine». 2024.11.19-20. Schleswig, Bundesrepublik Deutschland. Johanna-Mestorf-Kolleg, Schloss Gottorf. VI міжнародна наукова конференція «Фактор простору в історичних дослідженнях». 2024.11.07. Переяслав: Національний історико-етнографічний заповідник «Переяслав». Археологія & фортифікація України. XIV Всеукраїнська науково-практична конференція присвячена 100-річчю Березанської Софії Станіславівни та Брайчевського Михайла Юліановича. 2024.10.25-26. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний історичний музей-заповідник; Інститут археології НАН України; Кам'янець-Подільський університет імені Івана
--	--	--	--	--	--	--

						Огієнка; Національний історико-архітектурний заповідник «Кам'янець». <i>Середньовічні замки Східної Європи в контексті європейської історії: актуальні питання археологічних досліджень та реконструкції.</i> 2024.10.3-4. Городниця: Інститут археології НАН України; Житомирська обласна організація Національної спілки краєзнавців України; Городницька територіальна громада. <i>Перша нумізматична конференція «Money & Banking: гроші та банки в історії Європи».</i> 2024.09.16-18. Київ: Національний банк України, Музей грошей Національного банку України. <i>Археологічні студії: здобутки та перспективи 2024.</i> 2024.02.07. Київ: Національний університет «Києво-Могилянська академія», Кафедра археології. <i>Третя всеукраїнська наукова конференція «Історії гуманітаристики XIX-XXI ст.: збережена спадщина» (до 100-річчя Реставраційної майстерні Лаврського музею культів та побуту).</i> 2024.01.18-19. Київ: Національний заповідник «Києво-Печерська лавра». <i>II Науково-практична конференція Новітні археологічні та пам'яткоохоронні дослідження в Україні: виклики воєнного часу.</i> 2023.12.22. Вишгород: Київська обласна рада; Департамент культури та туризму; Київської обласної державної адміністрації; Вишгородський історико-культурний заповідник; Інститут археології НАН України; Національна спілка краєзнавців України. <i>Наукова конференція «Культура в Новий і Новітній час: дослідження, збереження, соціалізація».</i> 2023.11.22-24. Київ: Інститут Сходознавства ім.А.Ю.Кримського НАН України; Інститут за балканистика с център по траколович Българска АН; Харківська державна академія культури; Східноєвропейський Національний університет ім.Володимира Даля. <i>X Міжнародна наукова конференція «Історія археології: Схоплене у часі та просторі.</i> 2023.10.5-6. Київ-Львів: Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича НАН України; Національний заповідник «Києво-Печерська лавра»; ВГО «Спілка археологів України». <i>Міжнародна наукова конференція «Музеї та заповідники — осередки збереження історико-культурної спадщини України».</i> 2023.09.27. Дубно: Управління культури і туризму Рівненської ОДА; Державний історико-культурний заповідник м.Дубна. <i>Круглий стіл «Можливості розвитку Болградської громади за</i>
--	--	--	--	--	--	---

						допомогою історико-археологічної спадщини». 2023.09.25. Болград: Відділ культури, туризму, молоді та спорту Болградської міської ради, Болградський філіал «Болградського народного збору України». V Міжнародна наукова конференція «Фактор простору в історичних дослідженнях». 2023.05.25. Переяслав: Національний історико-етнографічний заповідник «Переяслав». Археологічні студії: здобутки та перспективи 2023. 2023.01.26. Київ: Національний університет «Києво-Могилянська академія», Кафедра археології. Друга Всеукраїнська наукова конференція Історія гуманітаристики XIX-XX ст.: Олюднення минулого. 2023.01.12-13. Київ: Національний заповідник «Києво-Печерська лавра». IV Міжнародна наукова конференція «Фактор простору в історичних дослідженнях». 2022.10.27. Переяслав: Національний історико-етнографічний заповідник «Переяслав». IX Міжнародна наукова конференція «Історія археології: охорона культурної спадщини та регламентація досліджень». 2022.10.6-7. Київ-Львів: Інститут археології НАН України; Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича НАН України; Національний заповідник «Києво-Печерська лавра». XXXI Міжнародна конференція «Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні». 2022.10.5. Ніжин-Прилуки. Ніжинський краєзнавчий музей ім. І.І.Спаського; Управління культури і туризму Ніжинської міської ради; Прилуцький краєзнавчий музей ім. І.І.Маслова; Відділ культури і туризму Прилуцької Міської ради; Інститут мовознавства ім.О.О.Потебні НАН України; Історико-культурна асоціація «Україна-Туреччина». Konferencja «Funeralia Lednicko-Gnieźnieńskie» 22. 2022.05.18-19. Gniezno: Instytut Kultury Europejskiej; Polskie towarzystwo antropologiczne. Археологічні студії: здобутки та перспективи 2022. 2022.01.26. Київ. Національний університет «Києво-Могилянська академія», Кафедра археології. Перша Всеукраїнська наукова конференція з історії гуманітаристики XIX-XX ст. (до 100-річчя заснування Лаврського музею культів та побуту). 2022.01.13-14. Київ, Національний заповідник «Києво-Печерська лавра». Член міжнародних організацій: член European Association of Archaeologists (EAA) (Номер членства
--	--	--	--	--	--	---

						68012) з 2025.
ОК 8	Історична антропологія та біоархеологія України (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Потехіна Інна Дмитрівна	Старший науковий співробітник відділу біоархеології Інституту археології НАН України.	Київський державний університет ім. Т.Г.Шевченка Я №906810, 1973 р. Спеціальність-біологія; Кваліфікація-біолог-зоолог, викладач біології і хімії.	Кандидат історичних наук КН №000431 від 11 листопада 1992 р. «Археологія» Старший науковий співробітник, спеціальність «Археологія» АС№006688 від 08.10.2008 Доцент кафедри «Археологія» Національного Університету «Києво-Могилянська Академія», 2008 р.	Наукові роботи з 1973, науково-педагогічної з 09.2008 Публікації: Potekhina, I. 2025. A genomic history of the North Pontic Region from the Neolithic to the Bronze Age. <i>Nature</i> 639, 124-131 (co-authors Nikitin, A., Lazaridis, I., Patterson, N. <i>et al</i>) Potekhina, I. 2024. Population genomics of post-glacial western Eurasia. <i>Nature</i> 625, 301–311 (co-authors Allentoft, M.E., Sikora, M., Refoyo-Martínez, A. <i>et al</i>) Potekhina, I. 2023. Genetic continuity, isolation, and gene flow in Stone Age Central and Eastern Europe. <i>Nature / Communications Biology</i> , 6, p. 1-13, Suppl. Information:1-55. (co-authors: Mattila, T., Svensson, E., Juras, A. <i>et al</i>) Рудич, Т., Потехіна, І., Козак, О. 2023. Антропологія поховань з території монастиря. В: Івакін, Г. та ін. <i>Михайлівський Золотоверхий монастир у Києві (за археологічними дослідженнями 1996—1999 років)</i> . Київ: ІА НАН України (Серія «Archaeologica Ruthenica»). Розділ IX, с. 479-502. Potekhina, I. 2022. New radiocarbon and stable isotope data from the Usatove culture site of Mayaky in Ukraine. <i>SSRN Electronic Journal</i> (co-authors: Nikitin, A. G., Ivanova, S., Culleton, B. J., Reich, D.). Сохацький, М., Потехіна, І. 2022. Таємниці печери Вертеба. В: Гершкович, Я.П., Гречко, Д.С. (ред.). <i>Археологія України за роки незалежності</i> . Київ: Інститут археології НАН України, с. 111-119. Загальна кількість публікацій: 150. Керівництво аспірантами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук – 1 особа Керівництво здобувачами наукового ступеня кандидат наук – 2 особи Конференції, семінари: «Археологічні студії: здобутки та перспективи», НаУКМА, січень 2022, 2023, 2024, 2025, Київ. Симпозіум «How Archaeological Heritage Can be Better Protected from the Effects of War in Ukraine, Національний науково-дослідний інститут культурних цінностей, 15 січня 2024 р., Токіо, Японія. 29 Annual Meeting of European Association of Archaeologists, Belfast, UK, August 2023; 30th Annual Meeting of EAA, Rome, Italy. 28-31 August 2024; Humanities in Ukraine: recent trends and challenges», 10-11 березня 2023 р., Лозанна, Швейцарія. Міжнародна конференція Швейцарської асоціації антропологів.

						Базель, Швейцарія, 11-12 листопада 2022 р. Нагороди: Award of Excellence from LADO International College, Washington DC, USA. Член міжнародних організацій: European Anthropological Association (EAA); American Association of Physical Anthropologists (AAPA); American Palaeopathology Association (APPA).
ОК 9	Польова антропологія для археологів (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Козак Олександра Деонізіївна	В.о. завідувача відділу біоархеології ІА НАН України	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка, ЛР ВЕ№ 013103, 1997 р. Спеціальність-біологія Кваліфікація-біолог-зоолог, викладач біології	Кандидат історичних наук за спеціальністю антропологія 07.00.09 ДК№032584 від 19 січня 2006 р. Старший науковий співробітник за спеціальністю антропологія АС № 000110 від 10 листопада 2011 р. Доцент магістерської програми “Археологія” гуманітарного факультету КМА.	Наукової з 02.04.1996; науково-педагогічної з 2010 р. Публікації: Kozak, A., Wilting, J., Missbach-Guentner, J., Diachenko, D., Sharapova, C., Schultz, M. 2026. <i>Unique case of complete splenic ossification from a medieval burial site in Ukraine</i>. 28 January 2026, PREPRINT (Version 1) available at Research Square. https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-8703495/v1 Shoda, S., Kozak, A., Watanabe, C. et al. 2026 Thermal desorption GC/MS on human dental calculus detected minute millet consumption in medieval Ukraine. <i>Sci Rep</i> 16, 1749. https://doi.org/10.1038/s41598-025-31019-9 Gerling, C., Kozak, O., Liubichev, M., Rudich, T., Schultze, E. 2025. Investigating the origins of the Cherniakhiv community at Voitenki, East Ukraine, through strontium isotope analysis. <i>Praehistorische Zeitschrift</i>. https://doi.org/10.1515/pz-2024-2048 Рудич, Т. О., Козак, О. Д. 2025. Населення південно-західної Волині кінця доби бронзи за антропологічними матеріалами з могильника Рованці. <i>Археологія</i>, 1, с. 5-22. https://doi.org/10.15407/arheologia2025.01.005 Kozak, O., Sharapova, C. 2025. Case study of the skull trauma treatment in Inhul Catacomb culture burial. <i>Археологія і давня історія України</i>, 1 (54), р. 185-197. http://doi.org/10.37445/adiu.2025.01.09 Ягодинська, М. О., Ільчишин, В. В., Козак, О. Д. 2025. Девіантне захоронення XII-XIII ст.: злочин чи катастрофа. <i>Фортеця: збірник заповідника “Тустань”</i>, 6. Львів: Простір-М, с. 70-83. Козак, О. Д., Котова, Н. Є., Симоненко, О. В. 2024. Дитячі поховання пізньоскіфського Червономаяцького могильника. <i>Археологія і давня історія України</i>, 4, с. 178-203. Ushkova, Yu., Kozak, O. 2024. Cranial surgery in the North Pontic region during the 3rd millennium BC. <i>Antropologische Anzeiger</i>, 81 (4), р. 449-466. http://doi.org/10.1127/anthranz/2024/1717 Kozak, O. 2024. Anthropology of the Ostriv cemetery of 11th c. on the river Ros’ in Ukraine: the effect of migration. In: Jonaitis, R., Kaplūnaltė, I. (eds.). <i>From Paganism to Christianity. Burial rites</i>

						during the transition period. <i>Lietuvos istorijos institutes</i>. Vilnius, p. 301-323. Козак, О. 2024. Трепанация черепа у похованні Культури Кулястих амфор Західного Поділля. <i>Археологія та давня історія України</i>, 1 (50), с. 139-149. http://doi.org/10.37445/adiu.2024.01.09 Makarowicz, P., Goslar, T., Szczepanek, A., Yahodynska, M., Ilchysyn, V., Kozak, A., Romaniszyn, J., Niebieszczański, J., Rud, V., Pospieszny, L. 2024. Barrow Necropolis from the 3rd and 2nd Millennia BC in Western Ukraine. A Bayesian Modeling and Isotopic Study. <i>Radiocarbon</i>, p. 1-15. http://doi.org/10.1017/RDC.2024.40 Kozak, O., Diachenko, A. 2023. Deficiency diseases in the Kyiv Rus' subadult population: The issue of the small sample effects. <i>Anthropologischer Anzeiger</i>, 80 (4), p. 363-383. http://doi.org/10.1127/anthranz/2023/1719 Козак, О. 2023. Antemortem, perimortem, postmortem. Незвичайне заховорення на Березані. <i>Археологія та давня історія України</i>, 4 (49), с. 222-239. http://doi.org/10.37445/adiu.2023.04.15 Kravchenko, E., Kozak, O., Stupak, A. 2023. Japallah – the Cemetery of the Natives of the Hellenistic Period in the Crimea. <i>Revista Arheologică, serie nouă</i>, vol. XIX, nr. 2, 2023, p. 58-81. http://doi.org/10.52603/RA.XIX.2.2023_04 Козак, О. 2022. Поховання культури кулястих амфор з Івання. Біоархеологічний нарис. <i>Дубенський науковий вісник</i>, 4, с. 93-109. Козак, О. Д. 2022. Історія «створення» останків князя Юрія Довгорукого, засновника Москви, або хто ж був похований у саркофагах біля церкви Спаса на Берестові". <i>Ruthenica</i>, XVII, с. 86-118. Козак, О., Івакін, В. 2022. Некрополь на Поштовій площі у контексті біоархеологічного вивчення середньовічних могильників Києво-Подолу. Київські збірники історії, археології, мистецтва та побуту, 3, Київ: КЗ «Центр консервації предметів археології», с. 22-36. https://doi.org/10.55389/2786-5797.2022.01.03 Shiroukhov, R., Baranov, V., Ivakin, V., Kozak, O., Borysov, A., Von Carnap-Bornheim, C., Kienle, L., Krause-Kyora, B; Meadows, J., Sleem, K., Schuermann, Ul., Kozakaitė J., Miliauskienė, Ž. 2022. Baltic Migrants in the Middle Dnipro Region: A Comparative Study of the Late Viking Age Archaeological Complex of Ostriv, Ukraine. <i>Medieval Archaeology</i>, 66/2, p. 221-265. https://doi.org/10.1080/00766097.2022.2118419 Загальна кількість публікацій - 140. Керівництво здобувачами наукового ступеня кандидат наук – 1
--	--	--	--	--	--	---

							особа. Конференції, семінари: Конгрес Німецької спілки антропологів (GFA) Berlin 2023, Kiel 2025 Міжнародний конгрес Європейського відділення Асоціації палеопатологів (PPA), Vilnius 2022, Berlin 2026 EAA Meeting – Belfast 2023, Rome 2024, Belgrad 2025, Athena 2026 Міжнародний симпозиум «How Archaeological Heritage Can be Better Protected from the Effects of War in Ukraine. Tokio 2024 The 2nd international scientific conference «From Paganism to Christianity II: Life and Death During the Transition Period» 2024. Міжнародний науковий воркшоп «Borders, Mobility, and Multi-Ethnicity. The Ostriv Late Viking Age Burial Ground in Central Ukraine / Кордони, мобільність, мультидентичність. 2024 Нагороди: Член міжнародних організацій: Palaeopathological Association; Gesellschaft für Anthropologie (GFA); Gesellschaft für Archäozoologie und prähistorische Anthropologie (GAPA). European Archaeological Association
2.2. Цикл дисциплін за вибором аспіранта							
ОК 10	Етногенез та ранні етапи історії слов'ян за даними археології (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Скиба Андрій Володимирович	Старший науковий співробітник відділу археології ранніх слов'ян Інституту Археології НАН України	Диплом спеціаліста Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Рік закінчення: 2001, Спеціальність: Історія та правознавство, Кваліфікація: вчитель історії та правознавства	Кандидат історичних наук, серія ДК, номер 045653, дата 2008-03-12, виданий: Вища атестаційна комісія України. Інститут археології НАН України	Наукової з 04.01.2002; науково-педагогічної з 2008 р.	Публікації: Скиба, А. 2023. Археологічні джерела до вивчення етногенезу українців. <i>Українознавство</i>, 4 (89), с. 82-95. Скиба, А., Черниш, С., Синиця, Є. 2023. Цитадель Пастирського городища. Збірник матеріалів. <i>Археологія & фортифікація України. XII Всеукраїнської науково-практичної конференції Кам'янець-Подільського державного історичного музею-заповідника, приуроченої 100-літній річниці з дня народження відомої дослідниці археолога-трипільознавця Тамари Григорівни Мовши (1922-2003)</i>, с. 122-128. Скиба, А.В., Синиця, Є.В., Черниш, С.О. 2024. До питання про планіграфічну структуру Пастирського городища. <i>Імперії і варвари. Збірник наукових праць до 80-річчя від дня народження Олега Михайловича Приходнюка</i>, с. 274-300. Загальна кількість публікацій: 65 Конференції, семінари: XI Всеукраїнська з міжнародною участю науково-практична конференція Кам'янець-Подільського державного історичного музею-заповідника. Кам'янець-Подільський, 28 жовтня 2022 р.

							«Цитадель» Пастирського городища. «Археологічні дослідження на Черкащині останніх років». Черкаси, 8 квітня 2022 р. Перспективи дослідження Пастирського археологічного комплексу. III Всеукраїнські з міжнародною участю «Свою Україну любіть». Науково-дослідний інститут українознавства МОН, Київ, 29 червня 2023 р. До питання про початки етногенезу українців: географічний чинник (басейни річок). Міжнародна наукова конференція «Старожитності Східної Європи I тисячоліття н.е. До 50-річчя відділу археології ранніх слов'ян». Київ, 13-14 грудня. Ще раз до питання про археологічне відображення антів. Міжнародна конференція «Археологічні студії -2026». Києво-Могилянська Академія, Київ, 28-29 січня 2026. Скарби і городища VII століття – переломний момент в історії слов'ян?
ОК 11	Культурні спільноти доби палеометалів (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Отрошенко Віталій Васильович	Зав. відділом археології неоліту – бронзового віку Інституту Археології НАН України.	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка. Диплом з відзнакою С № 318037, 1968 р. Спеціальність - історія. Кваліфікація - історик, археолог-музеєзнавець з правом викладання історії англійською мовою.	Доктор історичних наук ДД №002614 від 13.11.2002. Історичні науки – 07.00.04 археологія. «Історія племен зрубної спільності». Професор 02ПР № 003449 від 21.04.2005 зі спеціальності 07.00.04 – археологія.	Наукової з 03.08.1970 р. Науково-педагогічної з 01.09.2001 р.	Публікації: Отрошенко, В.В. 2019. Антропологічні шматки шаманських прямих перехідного періоду від середньої до пізньої бронзи. <i>Arheologia</i> 4, р. 12-21. DOI: https://doi.org/10.15407/archaeologyua2019.04.012 Отрошенко, В. В., Болтрик, Ю. В. 2020. До становлення курганної археології України: досягнення та проблеми. <i>Археологія і давня історія України</i> 37 (4). с. 358-368. https://doi.org/10.37445/adiu.2020.04.30 Отрошенко В. В. 2021. Міркування щодо концепцій культурогенезу. <i>Археологія та давня історія України</i> 2. – с. 52-58 (0,8 д.а.) DOI: https://doi.org/10.37445/adiu.2021.02.01 Отрошенко, В.В. 2022. Українські археологи неконформісти тоталітарної доби. <i>Археологія</i> 3, с. 131-146. https://doi.org/10.15407/arheologia2022.03.131 Отрошенко, В.В. 2022. Археологічні артефакти: інший погляд на небесного оленя. Міждисциплінарні дослідження складних систем 20, с. 73-86. DOI: https://doi.org/10.31392/iscs.2022.20.87 Отрошенко В.В. 2023. Знак «Z» в образотворчій традиції населення доби пізньої бронзи. <i>Археологія</i> 2, с. 5-21. DOI: https://doi.org/10.15407/arheologia2023.02.005 Otroshchenko V. Towards the function of binocular compositions. International Colloquium “Cucuteni – 140”, Piatra-Neamț, 2024. Загальна кількість публікацій: 501. Керівництво докторантами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня доктора історичних: 1 особа. Керівництво докторантами: 1 особа.

							Керівництво аспірантами: 5 осіб. Керівництво аспірантами, які захистили науковий ступінь кандидат історичних наук – 2 особи. Керівництво здобувачами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук: – 1 особа. Керівництво здобувачами, які захистили науковий ступінь кандидат історичних наук – 6 осіб. Конференції, семінари: 1. Наукова конференція «Археологічні студії: проблеми та перспективи – 2015» як складова «Днів науки в НвУКМА», м. Київ, 11.03. 2015 р. 2. IV французько-українська археологічна конференція «Геометричне мистецтво від преісторії до сучасності», м. Київ, 23-24.2015 р. 3. Національний конгрес українських керамологів «Українська керамологія в контексті викликів XXI століття», селище Опішне, 22-24.09.2014 р. 4.. Міжнародна наукова конференція «Датування – хронологія – періодизація. Різні аспекти часу в археології», м. Львів-Винники, 5-7 листопада 2015 р. Нагороди: медаль "На честь 1500-річчя Києва", 1982 р., срібна медаль ВДНГ за успіхи в народному господарстві СРСР, 1985 р., лауреат Державної премії в галузі науки та техніки, 2002 р., диплом доктора HONORIS CAUSA донбаського державного технічного університету, м. Алчевськ, № 0505, від 29.06.2005 р. Член міжнародних організацій: December 19, 1998 is elected by the member of Permanent Council of International Union for Prehistoric and Protohistoric Sciences with Department of Auchaology, University of Gent, Belgium.
ОК 12	Антична цивілізація Північної Надчорноморщини (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Буйських Алла Валеріївна	Завідувач відділом античної археології Інститут археології НАН України, за	Київський державний університет ім. Тараса Шевченка 23 червня 1984 р., диплом КВ № 731626 Спеціальність- історія, кваліфікація – викладач історії та	Доктор історичних наук ДД № 008129 від березня 2010 р. 07.00.04 - археологія Тема:	Наукової з 01.07.1993 р.; науково-педагогічної з 2010 р.	Публікації: Монографії: Bujskikh A. Architectural terracotta from Olbia Pontica. Kyiv: IA NAN Ukraine, 2025. Статті Scopus, Web of Science: Буйських А.В., Яніш Є.Ю. Ойкос в Ольвії пізньоархаїчного часу. <i>Емінак</i> 1(53), 2026, с. 144-169. Yanish E., Bujskikh A. Fisheries in the Northern Black Sea region on the example of Olbia Pontica and its <i>chora</i>. <i>Archaeofauna</i> 2026, 35 (1),

			суміщен ням – завідува ч відділом археолог ії Нижньог о Побужж я Націона льного історико - археолог ічного заповідн ика «Ольвія» НАН України	суспільствознавства	«Просторов ий розвиток Херсонеськ ої держави за античної доби» Член- кореспонде нт Германсько го Археологіч ного Інституту, 2007 р.	р. 175-188. Буйських А.В., Шевченко Т.М. Ольвійський заповідник у 1945-1946 рр.: відродження наукової та музейної установи. <i>Емінак</i> 2025, 1(49), с. 308-323. Bujskikh A. Building activity in Olbia at the late-Roman time. <i>Archaeologia Polona</i> 62, 2024, p. 61-81. Bujskikh A., J. Fornasier, A.G. Kuzmishchev. East Greek and Corinthian Pottery from the so-called Olbian Suburb (Excavations 2015-2021). <i>Археологія</i> 3, 2023, с. 21-44. Буйських А.В., Пукліна О.А., Шевченко Т.М. Про керамічний імпорт Синопи в Ольвії Понтійській (на прикладі архітектурної теракоти). <i>Археологія</i> 2023, № 1, с. 40-51. Bujskikh A., Naso A. Kantharoi in bucchero dalla regione pontica. <i>Studi Etruschi</i> 85, 2022, p. 149-170. Bujskikh A., Fornasier J. The city versus its suburb: the spatial development of Pontic Olbia. <i>Ancient Civilizations from Scythia to Siberia</i> 29 (2022), p. 195-230. Статті, категорія Б: Буйських А.В., Шевченко Т.М. До витоків музейної справи у НІАЗ «Ольвія» НАН України. <i>Старожитності Лукомор'я</i> 2(35), 2026, с. 109-127. Інші статті: Bujskikh A. Interior decoration of Roman garrison buildings in Olbia Pontica. <i>Caiete ARA</i> 17, 2026, p. 91-110. Fornasier J., Bujskikh A. Der Blick zurück als Schritt nach vorn. Archivstudien zur griechischen Schwarzmeerkolonie Olbia am Unterlauf des Bug. <i>Materiały Zachodniopomorskie NS</i>, 2025, tom XXI, p. 129-163. Bujskikh A. Milesian tableware – a chronological indicator for the foundation of Borysthenes and Olbia. In: A. Coulié (Éd.). <i>La céramique milésienne et apparentée à l'époque archaïque. Actes du colloque international 27-28 novembre 2019</i>, auditorium du Louvre, C2RMF / Cahiers du Corpus Vasorum Antiquorum, n° 3, 2024, p. 191-203. Bujskikh A. Workplace at the Southern sacred area in Olbia Pontica. In: <i>ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ</i>. Premises and Processes of Creation in Antiquity.
--	--	--	---	---------------------	---	---

						Oxford: Archaeopress, 2025, p. 69–78. I. Polinskaya, Bujskikh A. Aphrodite and the Polytheistic Microcosm of the South Sacred Area of Olbia Pontica. § 1. The Archaeological Evidence. <i>Scienze dell'Antichità</i> 30.3 – 2024 “Il mondo è pieno di dèi”, <i>Atti del convegno Internazionale</i> (Roma 19-20 maggio 2022), p. 99-105 (99-113 full). Bujskikh A., A. Ivchenko. New Findings in Scythian Animal Style from Olbia Pontica. <i>Aux sources des connaissances historiques. Épigraphie, textes, littéraires, et documents archéologiques / Pontica</i> LVI, Suppl. X. Constanța: Musée d'histoire, nationale et d'archéologie, 2023, p. 103-116. Bujskikh A., D. Khmelevskiy. The earliest finds of Panathenaic prize amphorae in Olbia. <i>Lietuvos archeologija</i> 78, 2022, p. 311-326. Загальна кількість публікацій: 303 Керівництво аспірантами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук: 5 Керівництво здобувачами наукового ступеня кандидат наук – 3 Конференції, семінари: Італія. Рим. Il mondo è pieno di dèi. Il politeismo in Grecia: archeologia e contesti. Травень, 2022. Міжнародний ворк-шоп "Fighting the illicit trafficking of Ukrainian cultural property: capacity-building training for law enforcement and judiciary", Польський інститут охорони культурної спадщини, Варшава, Польща, січень 2023. 17-те засідання Thomsen-Vorlesung, організоване Євразійським відділенням Німецького археологічного інституту, листопад 2023. Міжнародна конференція (онлайн участь), «Monitoring of archaeological sites in Ukraine in 2022-2023», 15 січня 2024 р., Токіо, Японія (у співавторстві з В.Г. Івакіним). Міжнародна конференція "Ein Forschereleben zwischen Ost und West. Der Hallesche Altertumwissenschaftler Ernst von Stern (1859-1924)", 6-8 листопада 2024 р., Мартін Лютер університет, Халле-Віттенберг, ФРН. Ольвійський форум-2024: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі. XXI Міжнародна наукова конференція, 20-23 червня 2024 р., Миколаїв. Нагороди:
--	--	--	--	--	--	--

							2025 – Лауреат премії президентів Національної академії наук України та Польської академії наук за видатні результати, одержані під час проведення спільних досліджень українськими та польськими вченими. Член міжнародних організацій: Член-кореспондент Германського Археологічного Інституту, 2007 р.
ОК 13	Сармати і пізні скіфи Північної Причорноморщини (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Симоненко Олександр Володимирович	Провідний науковий співробітник відділу археології раннього залізного віку Інституту археології НАН України	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка, В-1 №627624, 1977 р. Спеціальність – історія; Кваліфікація – історик, викладач і суспільствознавства	Диплом кандидата історичних наук ІТ 012500 23.03.1988 Доктор історичних наук ДД № 001194 від 15 березня 2000 р. Історичні науки – 07.00.04 – археологія. "Сармати Північного Причорномор'я: хронологія, періодизація та етно-політична історія"	Наукової з 16.11.1972; науково-педагогічної з 2008 р.	Публікації: Симоненко, О.В., Дзনেладзе, О.С., Сікоза, Д.М. 2024. <i>Атлас пізньоскіфських пам'яток Низового Дніпра</i>. Житомир: ФОП О.О. Євенок Симоненко О.В. 2026. Червонолакова столова амфора із сарматського поховання на Черкащині. <i>Археологія</i> 2, с. 81-87 https://doi.org/10.15407/arheologyua2026.02.081 Symonenko, O., Dzneladze, O., Sikoza, D., 2026, Late Scythian Archaeological Culture: A Threatened Part of Ukrainian Cultural Heritage. <i>Journal of Ancient History and Archaeology</i>, 13–2, p. 47-67 Symonenko, O., Dzneladze, O., Sikoza, D., 2026, Archaeological Heritage of the Kherson Region: Occupied and Endangered. <i>Acta Archaeologica</i> 96.1, p. 165–178. https://doi.org/10.1163/16000390-12341031 Symonenko A. 2025. The Terra Sigillata Table Amphorae among North Pontic Barbarians of Roman Age. <i>Journal of Ancient History and Archaeology</i>, 12–3, p. 162-169 https://doi.org/10.14795/ Dzneladze, O., Sikoza, D., Symonenko, O., Polit, B., Czech-Błonska, R., Mista-Jakubowska, E., Siuda, R. 2025. Mysterious red: cinnabar from the Chervony Mayak burial ground, Ukraine. <i>Antiquity</i>, Vol. 99, Issue 406, August 2025, e34, p. 1—7. https://doi.org/10.15184/aqy.2025.32 Сікоза Д.М., Дзনেладзе О.С., Симоненко О.В. 2025. Дачі – комплекс доби Великого переселення народів з Херсонщини. <i>Археологія і давня історія України</i>, 2 (55), с. 154-160 https://doi.org/10.37445/adiu.2025.02.10 Козак О.Д., Котова Н.В., Симоненко О.В. 2024. Дитячі поховання пізньоскіфського Червономаяцького могильника. <i>Археологія і давня історія України</i>, 4 (54), с. 87-112, https://doi.org/10.37445/adiu.2024.04.12 Симоненко О.В. 2023. Римські бронзові черпаки у варварів Північного Причорномор'я. <i>Археологія</i>, 4, с. 53-73, https://doi.org/10.15407/arheologia2023.04.053 Симоненко О.В. 2023. Червонолаковий посуд пізньоскіфських некрополів Низового Дніпра. <i>Археологія і давня історія України</i>, 2

					від 20.05.1993 Історичні науки – 07.00.04 – археологія.		(47), с. 87-112, https://doi.org/10.37445/adiu.2023.02.06 Дзюладзе О. С., Сікоза Д. М., Симоненко О. В. 2023. Мечі пізньоскіфського некрополя Червоний Маяк. <i>Археологія і давня історія України</i> , 2 (47), 150-161, https://doi.org/10.37445/adiu.2023.02.10 Symonenko, A. 2022. Late Scythian Culture of the Lower Dnieper: the Issue of Origin. <i>Journal of Ancient History and Archaeology</i> , 9.3, 27-32 (0,5 д.а.) https://doi.org/10.14795/j.v9i3.794 Загальна кількість публікацій: 216, з них монографій – 11. Керівництво аспірантами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук: – 2 особи. Конференції, семінари: 32 EAA Annual Meeting in Athens, Greece, 24-28 August 2026 (online). International Conference "NEWS FROM THE BARBARIANS. New insights about Roman power and influence in the Barbaricum (2nd-5th century AD)", Rome (Italy), 26-28 March 2025 31 EAA Annual Meeting in Beograd, Serbia, 02-06 September 2025 (online). 30 th EAA Annual Meeting in Rome, Italy, 28-31 August 2024 (online). Collective Sovereignty, Royal Clans, and Sacred Kingship in Pre-Modern Central Eurasia, Jerusalem (Israel), June 13 th -June 15 th , 2023 (online). Archaeological Heritage between Carpathians and Caucasus, Iasy (Romania), 2023, November 21-23 Scientific Conference "History – Archeology – Museology", Chişinău, 27-28 octombrie 2022. Член міжнародних організацій: 2003. Член Міжнародної Асоціації поховальної археології. 1998. Член-кореспондент Німецького археологічного інституту, Берлін.
ОК 14	Неолітичні культури України (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Манько Валерій Олександрович	Старший науковий співробітник відділу археології Криму та Північно	Диплом спеціаліста ЛВ 404299 28.06.1985 Ворошиловградський державний педагогічний інститут імені Т.Г. Шевченка	Диплом кандидата історичних наук ДК 033139 09.03.2006 Вища атестаційна комісія	Наукової з 2003 Науково - педагогічної з 2025	Публікації: Манько В., Теліженко С. 2020. Стоянка донецької неолітичної культури Бондариха II. <i>Археологія та давня історія України</i> 4 (37). С. 207-216 (1,2 д.а.) https://doi.org/10.37445/adiu.2020.04.16 Манько В., Чхатарашвілі Г. 2020. Кам'яна індустрія стоянки Кобулеті. <i>Археологія та давня історія України</i> 4 (37). С. 94-106 (1,35 / 1,25 д.а.) https://doi.org/10.37445/adiu.2020.04.07 Манько В., Чхатарашвілі Г. 2020. Західна Грузія як транзитна територія на шляху міграцій протонеолітичного населення у Східну Європу. <i>Археологія та давня історія України</i> 4 (37). С.

			- Західно о Причорн омор'я ІА НАН України		МОН України		329-339 (1,35 / 1,25 д.а.) https://doi.org/10.37445/adiu.2020.04.27 . Manko V., Chkhatarashvili G. Kobuleti Site: the evidence for Early Holocene occupation in Western Georgia. Documenta Praehistorica Q 1 (XLVII). P. 2-9. (1 / 0,9 д.а.) Manko V., Chkhatarashvili G. Early Holocene Jvartskhma site in Western Georgia. Revista Archaeology Q 4 (1), p. 63-77. https://archaeology.ich.md/wp-content/uploads/2023/08/RA_XVI_1_2020.pdf Manko V., Chkhatarashvili G. Early Holocene Jvartskhma site in Western Georgia. Revista Archaeology Q 4 (1), p. 63-77. https://archaeology.ich.md/wp-content/uploads/2023/08/RA_XVI_1_2020.pdf Manko, V., Chatarashvili, 2021. G. The Neolithic Revolution: the process of creating of global information systems. Museum and globalization. Batumi: Adjara Museum. P. 4-10 (0,6 д.а.). Загальна кількість публікацій: 206
ОК 15	Сучасна і майбутня Давньоруська археологія (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Томашевський Андрій Петрович	Старший наукови й співробі тник . відділу давньору ської та середньо вічної археолог ії Інститут у археолог ії НАН України	Київський державний педагогічний інститут ім. Горького, іст.фак. Диплом з відзнакою ІВ № 206803, 1984 р. Спеціальність – історія, суспільствознавств о та методика виховної роботи Кваліфікація - історик, вчитель історії, суспільствознавства та методиста виховної роботи.	Кандидат історичних наук КН №004349 від 21.12.1993. Історичні науки – 07.00.04 археологія.	Наукової з (03.18.19 79р.) 18. 05.1994 Науково - педагогі чної з 11.01.20 05 р.	Публікації: Томашевський, А.П., Гнера, В.А., Павленко, С.В., Борисов, А.В. 2024. Дослідження поселення Стрижівка 1 на р.Тетерів. In: Дубівка, Є.В. (упор.) Коростишівщина: погляд крізь століття. Випуск II. Житомир: ФОП Гембарський О.П. с.20-40. Томашевський, А.П. 2023. Новітні підходи та методики в науковому археологічному пам'яткознавстві Овруцького проекту. In: Археологія і давня історія України, 4 (49), с. 252-277 https://doi.org/10.37445/adiu.2023.04.17 Томашевський, А.П., Борисов, А.В., Гнера, В.А., Король, А.В., Мисак, В.М. 2023. Змієві вали. Сучасність: проблеми, завдання, перспективи. In: <i>Археологія і давня історія України</i> , 48(3), с. 166-176. https://doi.org/10.37445/adiu.2023.03.11 Томашевський, А.П., Гнера, В.А., Павленко, С.В., Борисов, А.В. 2022. Дослідження поселення Стрижівка 1 на р.Тетерів. In: <i>Переяславка: Наукові записки НІЕЗ «Переяслав»: збірник наукових статей</i> . Випуск 22 (24), с. 35-48. https://doi.org/10.6084/m9.figshare.22769126.v1 Томашевський, А.П. 2022. Археологічні розвідки та обстеження. Сучасність у контексті сторічного ювілею М. П. Кучери. In: <i>Археологія і давня історія України</i> , 3 (44), с. 66-73 https://doi.org/10.37445/adiu.2022.03.04 Томашевський, А.П., Борисов, А.В. 2022. Середньовічна кераміка України та її дослідження М.П.Кучерою. In: <i>Археологія та давня історія України</i> . 3 (44). с. 39-59.

							https://doi.org/10.37445/adiu.2022.03.02 Томашевський, А.П., Павленко, С.В., Борисов, А.В. 2022. Життєпис М.П. Кучери в контексті розвитку вітчизняної археологічної науки. In: <i>Археологія та давня історія України</i> . 3 (44), с.6–32. https://doi.org/10.37445/adiu.2022.03.01 Загальна кількість публікацій: 101 Керівництво аспірантами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук - 1 особа.
ОК 16	Археологія українського півдня за доби фінальної бронзи — раннього заліза (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота - 60 год.)	Кравченко Евеліна Антонівна	Старший науковий співробітник відділу археології раннього залізного віку ІА НАН України	Диплом магістра КВ 21193659 Національний університет «Києво-Могилянська академія» від 28.06.2002	Диплом кандидата історичних наук ДК 051334 від 28.04.2009 Атестат старшого наукового співробітника (старшого дослідника) АС 001220 від 26.06.2014	Наукової з 12.2002 р. Науково - педагогічної з 2002	Публікації: Kravchenko, E., & Reida, R. (2026). The Ancient City of Tauric Chersonesus and Its Chora: a World Heritage Site under Threat. <i>Acta Archaeologica</i> , 96(1), 42-58. https://doi.org/10.1163/16000390-12341027 Kravchenko, E. A. 2025. Growing, Storing, and Processing Cereals in the Inkerman Valley in Crimea at the Turn of the Bronze Age to the Iron Age. <i>European Journal of Archaeology</i> 28(4), p. 423–40. (Q1) https://doi.org/10.1017/eea.2025.10014 Kravchenko, E. 2025. The Uch-Bash Burial Ground: Localization, Order, Dating, Funerary and Commemoration Custom. <i>Archaeology and Early History of Ukraine</i> , (4(57), 192–210. https://doi.org/10.37445/adiu.2025.04.113 . Evelina Kravchenko & Serhii Chaplian. 2025. The war in Ukraine and the evidence of the illegal traffic of cultural heritage objects stolen from Ukraine. Artefacts, roots, networks: endangered archaeology and trafficking of archaeological objects. Athens: ANCHISE project, p.107-110. https://www.anchise.eu/scientificpublication Kravchenko E. 2024. Review: O. Fialko. “Amazons: Myths and Reality”, Kyiv: Institute of Archaeology of the National Academy of Sciences of Ukraine, 2023 (О. Фіалко. «Амазонки: міф або реальність», Київ: Інститут археології Національної академії наук України, 2023), ISBN 978-617-7810-35-2 (in Ukrainian). <i>Archaeologia Polona</i> , 62, p. 61-66. https://doi.org/10.23858/APa62.2024.3676 Кравченко, Е. 2024. «Земля гиппомолтів»: причорноморський фронт від кіммерійців до візантійців. В: Громенко, С. В. (упорядник) та ін. <i>Український мультифронтір. Нова схема історії України (неоліт – початок XX століття)</i> . Харків: Фабула, с. 136-162. ISBN-978-617-522-206-5 Кравченко, Е., Білас, Н., Ільчишин, З., Слюсар, Д. 2024. Початок залізної доби на межі лісу і лісостепу Центрально-Східної Європи: північний пояс пам'яток? PASJA i DZIAŁANIE. <i>Studia Silvestro Czopek diem natalem quintum et sexagesimum celebranti</i>

						oblate.Vol.2. Rzezhuв, s. 51-73. (PDF) Початок залізної доби на межі лісу і лісостепу Центрально-Східної Європи: північний пояс пам'яток? / The beginning of the Iron Age at the border of forest and forest-steppe in Central-Eastern Europe: The northern line of sites? PASJA i DZIAŁANIE. Studia Silvestro Czopek diem natalem quintum et sexagesimum celebranti oblate Kravchenko E. 2023. The Rests of Fortification of Uch-Bash Hillfort in the South-Western Crimea. Eminak: Scientific Quarterly Journal,(2(42), 87-108. (Q1) https://doi.org/10.33782/eminak2023.2(42).643 Kravchenko, E., Kozak, O., Stupak, A. 2023. Japallah – the Cemetery of the Natives of the Hellenistic Period in the Crimea. Revista Archeologica, SN, XIX (2), p. 58-81. (Q2) https://doi.org/10.52603/RA.XIX.2.2023_04 Kravchenko, E. 2023. Archaeological Sources of the Crimean Natives Religion and Cults in the Early Iron Age. Археологія і давня історія України, 47 (2), p. 23-35. https://doi.org/10.37445/adiu.2023.02.01 Kravchenko, E. 2023. The Grotto in Inkerman – new archaeological site in the South-Western Crimea. Museum and Globalization, 1 (1), p.258-263. https://doi.org/10.52340/gmg2023.01.24 Загальна кількість публікацій: 100 Конференції, семінари: III international seminar “The real condition, problems and perspectives of the Black Sea Coast Cultural Heritage monuments”, 18th of April 2022, Batumi. Report: The Rests of Fortification of Uch-Bash Hillfort in the South-Western Crimea. International Scientific Conference “Black Sea Region at the Crossroads of the Civilizations”, 5th-6th of July 2022, Batumi. Report: Kravchenko E., Gorbanenko S. Traditions of Growing, storing and processing Cereals among the Inhabitants of the Inkerman Valley at the Turn of the Bronze and Iron Ages. II International Scientific Conference „Museum and Globalization”, 6th – 8th of Desember 2022, Batumi. Report: Grotto in Kalamita fortress – new archaeological site in the South-Western Crimea. IX Міжнародна наукова конференція «Історія археології: охорона культурної спадщини та регламентація досліджень», 6-7 жовтня 2022, Київ-Львів. Доповідь: Херсонес під окупацією: межа колабораціонізму. INTERNATIONAL SYMPOSIUM "The economic and social context of illicit trafficking in archaeological artefacts", Poitiers (France), 8-9
--	--	--	--	--	--	---

						November 2023. Report: The War in Ukraine and the Evidence of the Illegal Traffic of Cultural Heritage Objects Stolen from Ukraine (co-author S.Chaplian). Міжнародна наукова онлайн-конференція «Вплив воєнних подій, техногенних та антропогенних чинників на пам'ятки археології» 10 серпня 2023 року, м. Запоріжжя. Доповідь: Досвід охоронних археологічних досліджень на об'єкті розмінування Інкерманські штольні (поселення Уч-Баш) в місті Севастополь. International Forum of the Crimean Platform Expert Network. Kyiv, 18-19 July 2023. Report: The Transfer of Cultural Property in a Wartime and the Factor of the Occupied Crimea. (co-author Daryna Pidhorna). 18th Pontic Webinar by Spartokos, Paris, 13 April 2023. Report: Crimean natives at the beginning of Iron Age: sites and material culture. XXXVIII Люблінська КОНФЕРЕНЦІЯ «Археологічні дослідження в Центральній-Східній Польщі, Західній Білорусі та Україні», 6-7 листопада 2023 р, м.Люблін (Польща). Доповідь: Japallah – the Cemetery of the Natives of the Hellenistic Period in the Crimea (співавтори О.Козак, А.Ступак). III International Scientific Conference „Museum and Globalization”, Batumi (Gorgia), 7-8 Desember 2023. Report: Archaeological layers of the Middle Ages on the left bank of the Chorna River in Inkerman (Southwestern Crimea). XXXIX konferencia «Badania archeologiczne w Polsce środkowowschodniej, zachodniej Białorusi i Ukrainie w roku 2023» Sandomierz, 11-12 czerwca 2024 r. Report: The Sites of Border of Forest and Forest-Steppe of Central-Eastern Euro-pe at the beggining of Iron Age. XI Судацька міжнародна наукова конференція «Причорномор'я, Крим, Русь і історії і культури» Київ, 26-27 вересня 2024 р. Доповідь: Археологічні шари часу середньовіччя на лівому березі р.Чорна в Інкермані (Південно-Західний Крим). Всеукраїнська наукова онлайн-конференція «Історична спадщина та природа України: розвиток, збереження та перспективи відновлення» м. Запоріжжя, 25 вересня 2024 року. Доповідь: Сучасний стан пам'яткоохоронної діяльності в РФ на прикладі окупованого Херсонесу Таврійського: внутрішні резерви і зовнішньополітичні можливості. Conferința științifică a Muzeului Național de Istorie a Moldovei,
--	--	--	--	--	--	--

						Chişinău, 23-24 octombrie 2025. Report: The Uch-Bash Cemetery: localization, order, dating, funerary and commemoration custom. Всеукраїнська науково-практична конференція «Музеї України: сучасні сенси культурних інституцій. Запрошення до діалогу», м. Запоріжжя, 26 вересня 2025 р. Доповідь: Досвід створення освітнього простору в Археологічному музеї Інституту археології НАН України. V Всеукраїнська наукова конференція «Історія гуманітаристики XIX-XXI ст.: Інституції пам'яті та простори спадщини», Київ, 15-16 січня 2026. Доповідь: Історія створення музею Херсонесу Таврійського (співавтор Рейда Р.). 32nd European Association of the Archaeologists Annual Meeting (Athens, Greece 2026, 26-29 August). Report: The Beginning of the Iron Age on the Border of Forest and Forest-Steppe in Eastern Europe (co-authors: Slusar D., Bilas N., Ilchyshyn Z.) Член міжнародних організацій: European Association of the Archaeologists My EAA Profile World Heritage Watch WHW – the Network – World Heritage Watch Експертна мережа Міжнародної Кримської платформи Evelina Kravchenko - Кримська платформа COST (European Cooperation in Science and Technology): Action CA24119 – COST
ОК 17	Підводна археологія (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Рейда Роман Миколайович	Старший науковий співробітник відділу археології ранніх слов'ян ІА НАН України	Диплом магістра КВ 27864305 28.06.2005 Національний університет «Києво-Могилянська академія»	Диплом кандидата історичних наук ДК 057608 10.02.2010 Вища атестаційна комісія МОН України	Наукової з 2005 Науково - педагогічної з 2009 р. Публікації: Bondar, K., Petrauskas, O., Mostovyi, D., Didenko, S., Reida, R. 2023. Combining remote sensing and geophysical data to determine Roman structures at Buzovytsia-1 settlement in Ukraine. <i>Advances in on- and offshore archaeological prospection. Proceedings of the 15th International Conference on Archaeological Prospection (ICAP 2023)</i>, Universitätsverlag Kiel, p. 91 – 94. https://doi.org/10.38072/978-3-928794-83-1/p16 Рейда, Р.М., Гейко, А.В., Сапегін, С.В. 2023. Жіноче поховання черняхівської культури з червонолаковим глеком провінційного римського виробництва з Шишацького могильника. <i>Археологія</i>, 3, с. 72 – 89. https://doi.org/10.15407/arheologia2023.03.072 Roman M. Reida, Anatoliy V. Heiko and Sergiy V. Sapiehin. 2024. The Dnipro Left Bank Forest-Steppe Region in the Hunnic Period. <i>Archaeologia Polona</i>, vol. 62, p. 61-78.DOI:

						10.23858/APa62.2024.3595 Saag L., Utevska O., Zadnikov S., Shramko I., Gorbenko K., Bandrivskyi M., Pavliv D., Bruyako I., Grechko D., Okatenko V., Toshev G., Andruk S., Radziyevska V., Buynov Y., Kotenko V., Smyrnov O., Petrauskas O., Magomedov B., Didenko S., Heiko A., Reida R., Sapiehin S., Aksonov V., Laptiev O., Terskyi S., Skorokhod V., Zhyhola V., Sytyi Y., Jarve M., Lyn Scheib C., Anastasiadou K., Kelly M., Williams M., Silva M., Barrington C., Gilardet A., Macleod R., Pontus S., Thomas M. G. 2025. North Pontic crossroads: Mobility in Ukraine from the Bronze Age to the early modern period. <i>Science Advances</i>, 11 (2), p. 1–28. DOI: 10.1126/sciadv.adr0695 Коваленко, О.В., Рейда, Р.М. 2025. Аланське поховання гунського часу (курбан 17 могильника поблизу с. Сторожове). <i>Археологія</i>, 4, с. 91 – 113. https://doi.org/10.15407/arheologiaua2025.04.091 Рейда, Р., Гейко, А., Сапегін, С. 2025. Декор фасетованих глеків черняхівської культури (за матеріалами Дніпровського Лісостепоного Лівобережжя). <i>Археологія і Давня історія України</i>, 3 (56), с. 5 – 21.https://doi.org/10.37445/adiu.2025.03.03 Kravchenko, E., Reida, R. 2026. The Ancient City of Tauric Chersonesus and Its Chora: a World Heritage Site under Threat. <i>Acta Archaeologica</i>, 96(1), 42-58.DOI: 10.1163/16000390-12341027 Загальна кількість публікацій: 130 Керівництво здобувачами наукового ступеня кандидат наук – 1 особа. Конференції, семінари: Міжнародна наукова конференція «<i>Археологічні студії: здобутки та перспективи 2022</i>», 26 січня 2022 р. в м. Київ. Археологія Буковини: здобутки та перспективи, м. Чернівці, 22 грудня 2023. Міжнародна наукова конференція «Археологічні студії: здобутки та перспективи 2023», 26 січня 2023 р. в м. Київ. Наукова міжнародна конференція «Старожитності Східної Європи I тисячоліття н.е.», 13-14 грудня 2024 р., м. Київ.	
ОК 18	Основи археозоології (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Кублій Михайло Васильович	науковий співробітник відділу біоархеології ІА НАН	Диплом магістра КВ 47386765 28.06.2014 Національний університет «Києво-Могилянська	Диплом кандидата історичних наук ДК 061782 29.06.2021 Інститут археології	Наукової з 2018, Науково - педагогічної з 01. 2018 р.	Публікації: Кублій М.В. 2023. Аналіз кісток коней із льоху XI—XII ст. біля Західного палацу в Києві. <i>Археологія</i>, 1, с. 53-57. Хамайко Н., Гольдін П., Кублій М., Яніш Є. 2024. Коти в Київській Русі: звідки вони з'явилися і якими були в Середньовіччі? <i>Theriology Ukrainica</i>, 27, с. 25-35. Кублій М. В. 2024. <i>Біоархеологічні колекції Інституту археології НАН України. Каталог археозоологічних матеріалів</i>, Київ. – 202

			України	академія» Диплом бакалавра КВ 43816334 05.06.2012 Національний університет "Києво- Могилянська академія"	НАН України	с. Кублій М. В., Остап'юк О. Д., Мазурик Ю. М. 2025. Археологічні дослідження середньовічного городища Угровськ. <i>Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині</i> , 29, с. 384-396. (1 / 0,9 д.а.) Кублій М. 2025. Тваринництво і мисливство Басівського городища. <i>Археологія і давня історія України</i> , 2 (55), с. 171-179. (1 д.а.) Загальна кількість публікацій: 47 Конференції, семінари: Археологічні студії: здобутки та перспективи – 2022, м. Київ, НаУКМА, 26 січня 2022 року. Наукова конференція факультету археології Варшавського університету «У минулого є майбутнє!» 13-17 березня 2023. XVIII Міжнародна наукова конференція «Археологія Заходу України», Львів, 17-19.05.2023 року Щорічна науково-практична конференція «Київ і кияни» 16-17 листопада 2023 року. Theoretical Archaeology Group 2024 / 45 th Annual Meeting. Bournemouth, 13- 15.12.2024. European Association of Archaeologists Annual Meeting-2024, Rome, Italy, 28- 31.08.2024. ‘Worlds of the Slavs’ Food in the Worlds of the Slavs up to the 16th century. Варшава, Польща, 18-20.09.2024. Археологія, музеєзнавство та пам'яткознавство в системі освіти і науки, Київ, КНУ ім. Т. Шевченка, 03-04.10.2024 р. Старожитності Східної Європи I тисячоліття н.е. До 50-річчя Відділу археології ранніх слов'ян Інституту археології НАН України. Київ, 13-14.12.2024 р. III науково-практична конференція «Новітні археологічні та пам'яткоохоронні дослідження в Україні: виклики воєнного часу», Вишгород, 10.12.2024 р. Археологічні студії – 2025, Київ, 6-7.02.2025 р. XX міжнародна наукова конференція «Археологія Заходу України», Львів, 21-23.05.2025 р. Любартівські читання, Луцьк, 30.05.2025 р. VII міжнародна науково-практична конференція «Дослідження, інтерпретація та музеєфікація нерухокої спадщини та культурних ландшафтів Карпат», Львів – Урич, 16-17.10.2025 р. Міжнародна науково-практична конференція «Стале ведення лісового господарства в умовах кліматичних змін: від досліджень
--	--	--	---------	---	----------------	--

							до практики». З нагоди 100-річчя ВП НУБП України «Боярська лісова дослідна станція», Боярка, 23.10.2025 р. Археологічні студії – 2026, Київ, 28-29.01.2025 р. «Острозькі наукові читання. Семінар 10». 24 березня 2026 року. XXI World Congress of the International Union of Prehistoric and Protohistoric Sciences. 31 August - 4 September 2026 Poznań, Poland. Археологічні дослідження на Черкащині останніх років: підсумки та перспективи. 7 травня 2026 року. Археологія Заходу України. 20-22 травня 2026 року.
--	--	--	--	--	--	--	--